

МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

№ 3 (404)
ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ
6 лютого 2016 року

НОВИНИ

Кращий студент-культурно-мистецький діяч ТДМУ

ВИПУСКНИК ТДМУ – ПРЕЗИДЕНТ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

15 січня цього року Президентом НАМН України обрали академіка, заслуженого діяча науки і техніки України, заступника директора й керівника відділу відновної та функціональної нейрохірургії Інституту нейрохірургії, завідувача кафедри нейрохірургії НМУ імені О.Богомольця, професора Віталія Івановича Цимбалюка. Ця подія особливо приємна для всього колективу нашого ВНЗ, адже Віталій Іванович є випускником Тернопільського державного медичного університету імені І. Горбачевського та його почесним професором.

Віталій Цимбалюк – відомий науковець, лікар, винахідник як в Україні, так і за її межами. Він є організатором і керівником нового напрямку в нейрохірургії – відновної нейрохірургії, розробив і впровадив у клінічну практику нові нейрохірургічні операції, спрямовані на відновлення порушених функцій нервової системи. Вітчизняна медична наука завдяки Віталію Цимбалюку отримала новий напрямок – нейротрансплантацію. Він і зараз продовжує невтомно працювати, вивчаючи механізми впливу нейрональних стовбурових клітин на нервову систему в експерименті та клініці.

Успіхів на ниві служіння людям. У Тернопільському медуніверситеті впевнені, що на посаді Президента НАМН України Віталію Цимбалюку вдасться ще чимало досягти в напрямку розвитку медичної наукової галузі.

Колектив ТДМУ бажає Віталію Івановичу міцного здоров'я, щастя, натхнення, миру та благополуччя, подальшого відчуття справжнього задоволення від своєї роботи та нових

Нехай всі подальші життєві повороти відкриватимуть для Вас, Віталію Івановичу, лише нові простори для майбутніх перспектив!

Колектив ТДМУ

ЗАПОЧАТКУВАЛИ ЦИКЛ ДУХОВНИХ ЗУСТРІЧЕЙ

Під час зустрічі ректора ТДМУ імені І. Горбачевського, професора Михайла Корди з ректором Тернопільської вищої духовної семінарії імені Патріарха Йосифа Сліпого, отцем Іваном Римарем було домовлено про започаткування в ТДМУ духовних зустрічей з майбутніми медиками.

суть чимало користі суспільству», – зазначив ректор Тернопільської вищої духовної семінарії імені Патріарха Йосифа Сліпого.

Очільник ТДМУ, професор Михайло Корда висловив зацікавленість у реалізації спільних проєктів, поглибленні співпраці між

За словами Івана Римаря, призначення священників і лікарів в цьому світі є спорідненим, адже полягає в рятуванні душі й тіла людини. «Отже, задля досягнення кращої ефективності варто об'єднати зусилля. Готові долучитися до всіх добровільних і волонтерських проєктів, які реалізують у вашому університеті. З радістю братимемо участь у ваших проєктах. Сподіваюся, що зустрічі студентів ТДМУ та вихованців нашої семінарії, спільна праця в напрямку одужання людини прине-

двома навчальними закладами. Він наголосив на тому, що зустрічі з духовними наставниками допоможуть студентам-медикам краще збагнути суть милосердя, співчуття і любові до ближнього у роботі лікаря. Ця співпраця також сприятиме особистісному зростанню молоді ТДМУ, яке у майбутньому допоможе у розв'язанні проблем не лише в галузі охорони здоров'я, а й у інших галузях життєдіяльності нашого суспільства.

Прес-служба ТДМУ

Тетяна ІВАНІЦЬКА – студентка 3 курсу медичного факультету

Стор. 5

У НОМЕРІ

Стор. 4

ГРИП-2016: ЯК ДІЯТИ В УМОВАХ ЕПІДЕМІЇ

В Україні загалом і на Тернопіллі зокрема зрівень захворюваності на грип та інші

респіраторні вірусні інфекції (ГРВІ), який у багатьох містах вже перевищив епідемічний поріг. Зареєстровано інтенсивну циркуляцію вірусів грипу А/Н1N1sw, А/Н3N2, В, парагрипу та деяких інших.

Стор. 8

ЯК ПРАЦЮВАТИ З ПАЦІЄНТАМИ З ПОСТТРАВМАТИЧНИМ СИНДРОМОМ

Понад 20 представників з п'яти регіонів України приїхали до ТДМУ, аби взяти участь у тижневій програмі навчальних тренінгів, воркшопів, майстер-класів від провідних психіатрів та психологів

України в рамках проєкту щодо впровадження елективного курсу з посттравматичного стресового розладу.

СТУДМІСТЕЧКО СТАЄ СУЧАСНИМ КАМПУСОМ

Керівництво Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського поступово перетворює студмістечко вишу в повноцінний студентський кампус, де є відповідна інфраструктура, всі можливості для змістовного проведення вільного часу, навчання й занять спортом.

«Враховуємо побажання молоді і за можливості реалізуємо їх. Для нас важливо, щоб студенти проживали в комфортних умовах і могли повноцінно готуватися до занять, а також дбали про власний культурний та фізичний розвиток. З цієї метою адміністрація університету покращила побут студентів, облаштувала тренажерну залу та відремонтувала приміщення англійської бібліотеки й медпункту. Впорядкували також територію довкола гуртожитків на вулиці Живова, зокрема, встановили бруківку, 16 паркових світиль-

ників і 17 прожекторів та новітню систему відеоспостереження з режимом нічного бачення й високою чіткістю зображення. За усім, що відбувається на території студмістечка, охорона спостерігає на моніторах», — розповів ректор ТДМУ, професор Михайло Корда.

Він також зазначив, що на прохання ректорату ТДМУ Тернопільська міська рада передала у власність університету землю поблизу гуртожитків, зокрема зелені газони з боку вулиці Живова. За словами керівника ВНЗ, це дасть можливість встановити огорожу навколо студмістечка. «Плануємо обгородити територію цього року. Крім того, тут облаштують нові спортивні майданчики, аби молодь мала можливість пограти у волейбол чи

міні-футбол. Докладемо всіх зусиль, аби це був затишний студентський кампус з розвинутою інфраструктурою», — наголосив Михайло Корда.

Як зазначив директор студмістечка Юрій Балабан, упродовж останніх шести місяців багато чого змінилося в покращенні умов проживання студентів та організації їхнього дозвілля. «Насамперед замінені всі старі вікна на енергозберігаючі. В кімнатах тепер стало тепло й студентам не потрібно додатково використовувати обігрівальні прилади. Не можемо щось кардинально змінити щодо опалення, адже тепло отримуємо з міської мережі. Відповідно нам потрібно вживати заходи щодо збереження теплоенергії», — розповів пан Юрій.

Окрім того, на території студмістечка триває робота над облаштуванням сучасного студентського клубу, де молодь зможе збиратися, аби обговорити якісь проекти чи важливі питання, випити кави чи чаю.

У гуртожитку №1 ще пізніше почала діяти тренажерна зала. До речі, вона користується чималою популярністю в молоді. Сюди приходять займатися як українські, так і іноземні студенти. Звичайно, найбільше навантаження припадає на вечірні години, коли майбутні медики повертаються з навчання.

У гуртожитку №1 на повну потужність працює оновлена англійська бібліотека, яку також нещодавно відремонтували. Встановили й нові меблі. Невдовзі читальню залу облаштують новими столами та настільними лампами, а робота бібліотекаря триватиме до 22 години.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

ОГОЛОШЕННЯ

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО
МІНІСТЕРСТВА
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ»
ОГОЛОШУЄ КОНКУРС
НА ЗАМІЩЕННЯ ПОСАД:**

Декана факультету іноземних студентів – 1 посада.

Вимоги до претендентів: наявність наукового ступеня доктора наук, вченого звання професора, стаж науково-педагогічної роботи – не менше п'яти років.

НА МЕДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ:
– завідувача кафедри фізичної реабілітації, здоров'я людини та фізичного виховання – 1 посада.

Вимоги до претендентів: наявність наукового ступеня доктора наук, вченого звання про-

фесора відповідно до профілю кафедри, стаж науково-педагогічної роботи – не менше п'яти років.

– професора кафедри акушерства і гінекології № 1 – 1 посада;

– професора кафедри анестезіології та реанімації – 1 посада.

Вимоги до претендентів: наявність наукового ступеня доктора наук, вченого звання доцента або професора, стаж науково-педагогічної роботи – не менше восьми років.

– доцента кафедри первинної медико-санітарної допомоги та загальної практики сімейної медицини – 1 посада;

– доцента кафедри пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії – 1 посада;

– доцента кафедри медичної інформатики – 1 посада;

– доцента кафедри мікробіології, вірусології та імунології – 1 посада;

– доцента кафедри фізичної реабілітації, здоров'я людини та фізичного виховання – 1 посада.

Вимоги до претендентів: наявність наукового ступеня кандидата наук, стаж науково-педагогічної роботи – не менше чотирьох років.

– старшого викладача кафедри гістології та ембріології – 1 посада.

Вимоги до претендентів: наявність наукового ступеня кандидата наук, стаж науково-педагогічної роботи – не менше двох років.

НА СТОМАТОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ:

– завідувача кафедри терапевтичної стоматології – 1 посада.

Вимоги до претендентів: наявність наукового ступеня доктора наук, вченого звання професора відповідно до профілю кафедри, стаж науково-педагогічної роботи – не менше п'яти років.

Термін подачі документів – один місяць з дня оголошення.

Звертатися:
46001, м. Тернопіль, майдан Волі, 1, відділ кадрів, тел. 52-14-64.

МАЛАНКУВАЛИ ТА «ВОДИЛИ КОЗУ»

За давніми українськими звичаями у ніч з 13 на 14 січня українці святкують Новий рік, який ще називають «старим» або за «старим стилем». Водночас християни східного обряду у ці дні вшановують мученицю Меланію (померла 439 р.) та архієпископа Кесарії Кападокійської Василя Великого (329-379 рр.). У Тернопільському державному медичному університеті імені І.Я. Горбачевського вирішили підтримати рідні традиції й відсвяткувати Маланку з театралізованим дійством і щедрівками.

Увечері з 13 на 14 січня на Маланки господині готували святкову вечерю, яку називали «щедра кутя». На столі були ритуальні страви: хліб, кутя, узвар, голубці, риба та вареники з різним начинням. З настанням сутінку селом ходили ватаги щедрувальників у карнаваль-

наїдкі, а також взяли участь в обряді маланкування та «водіння кози».

Викладачі та працівники університету переодягнулися в традиційних для цього дійства персонажів і повеселили всіх жартами та кумедними сценками. Були тут і цигани, і коза, і Маланка.

Як правило, за українськими звичаями Маланкою був парубок в латаній спідниці, старій хустці, брови й очі підведені сажею, обличчя вибілене крейдкою, щічки та уста фарбовані червоним буряком або калиною. У руках Маланка носила куделю. Вона дуже полюбляла цілуватися з усіма, хто підвернувся, при цьому обмазувала їх своєю «косметикою». «Козою» ж обирали парубка у вивернутому вовною догори кожусі, роги робили з рогатини, до якої прикріплювали дві дощечки (рот), та пасмо прядива (бороду).

Прихід ряджених був доброю ознакою, тому їх зазвичай радо запрошували в оселю, а ще було прийнято веселитися, аби рік був вдалим і щедрим.

Прес-служба ТДМУ

ДО ВІДОМА

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО
МІНІСТЕРСТВА
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ»
ОГОЛОШУЄ КОНКУРС
НА ВАКАНТНІ МІСЦЯ
ЗА ДЕРЖАВНИМ
ЗАМОВЛЕННЯМ**

на медичному факультеті зі спеціальності «Лікувальна справа» – 3 місця.

Студенти, які навчаються за

кошті фізичних або юридичних осіб, мають право подати декану факультету:

– заяву на ім'я ректора університету щодо участі в конкурсі із зазначенням мотивації переводу;

– довідку про успішність за період навчання;

– копії документів, що дають право на отримання соціальних пільг;

– довідку про участь студента в науковому або громадському житті (факультету) університету, країни.

До участі в конкурсі не допускають студентів, які порушували правила внутрішнього розпорядку.

Термін подачі документів – 2 тижні з дня оголошення.

Газета виходить двічі на місяць українською мовою. Обсяг – 3,33 друк. арк. Наклад – 2000 прим. Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано, віддруковано у Тернопільському державному університеті ім. І.Я. Горбачевського, 46001, м. Тернопіль, майдан Волі, 1.

ТДМУ УКЛАВ УГОДИ ПРО СПІВПРАЦЮ

З БІЛЬЧЕ-ЗОЛОТЕЦЬКОЮ ОБЛАСНОЮ ФІЗІОТЕРАПЕВТИЧНОЮ ЛІКАРНЕЮ РЕАБІЛІТАЦІЇ

Делегація Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського у складі ректора, професора Михайла Корди, проректора з наукової роботи, професора Івана Кліща, проректора з науково-педагогічної та лікувальної роботи, професора Степана Запорожана відвідала Більче-Золотецьку обласну фізіотерапевтичну лікарню реабілітації задля укладання угоди про співпрацю. Зазначимо, що водночас на базі цього лікувального закладу також відбувалися практичні заняття для учасників тренінгової програми в рамках реалізації проекту впровадження елективного курсу з посттравматичного стресового розладу «Сестринська ініціатива – медсестри щодо полегшення психічної травми», який підтримало Посольство Канади в Україні. Тож представникам адміністрації ТДМУ вдалося ще й отримати зворотній зв'язок від викладачів медичних навчальних закладів, волонтерів і соціальних працівників п'яти регіонів України щодо актуальності проекту, який втілює в життя наш університет.

Більче-Золотецька обласна фізіотерапевтична лікарня особлива й тим, що тут влітку 2015

року створили відділення для лікування та реабілітації учасників АТО. Бійці можуть отримати понад 60 видів оздоровчих процедур, а саме – масажі, грязьову терапію, пройти заняття на тренажерах та у басейні. Крім того, до штату ввели вакансію психолога, який працює з військовослужбовцями з метою їхньої психологічної реабілітації. У цьому відділенні можуть одночасно пройти стаціонарне лікування 50 військових. Загалом наразі в Більче-Золотецькій лікарні покращує своє здоров'я 310 пацієнтів.

Свою історію діяльності заклад розпочав ще 1947 року, коли у занедбаній та непристосованій для лікарняних потреб будівлі колишньої молочної відкрили сільську дільничну лікарню на 10 ліжок з пологовим відділенням. Завдяки невтомній праці колективу та організаторським здібностям керівників цього закладу Більче-Золотецька лікарня набула обласного статусу, стала потужним лікувальним закладом з великим оздоровчим комплексом. Тут щодня покращують своє здоров'я не лише мешканці області, а й інших регіонів України. У складі медичного закладу діє фізіотерапевтичне відділення

(Зліва направо): **головний лікар Більче-Золотецької обласної фізіотерапевтичної лікарні реабілітації Любомир СИНОВЕРСЬКИЙ та ректор ТДМУ, професор Михайло КОРДА**

(лікують захворювання опорно-рухового апарату, неврологічні, хірургічні, дерматологічні та гінекологічні хвороби, в тому числі й безпліддя) з теплолікуванням, водолікуванням, кабінетом вакуумного масажу, кабінетом з апаратами для масажу, кабінетом штучного мікроклімату – «соляна печера», кабінетом для рапних обгортань, кабінетом інгаляцій, фітотаїв і кисневих пінок, фізикабінетами, кабінетом для пиття бішофітної води, басейном і сауною.

Поліпшують своє здоров'я пацієнти і в залі ЛФК і механотерапії, а також у неврологічному, травматологічному, кардіологічному, педіатричному відділеннях. Етапне відновне лікування загальнотерапевтичного профілю відбувається в терапевтичному відділенні. В лікарні функціонують клініко-біохімічна лабораторія та стоматологічний кабінет. Первинну медико-санітарну допомогу мешканцям надають в амбулаторії загальної практики-сімейної медицини.

Ректор Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського, професор Михайло Корда після детального ознайомлення з роботою медичного закладу уклав угоду про співпрацю з головним лікарем Більче-Золотецької обласної фізіотерапевтичної лікарні реабілітації Любомиром Синоверським. Головною метою співпраці є координування зусиль для надання кваліфікованої медичної допомоги кривим, ефективне використання матеріальних, кадрових, фінансових ресурсів і наукового потенціалу працівників університету та лікарні, а також навчання студентів, лікарів-інтернів, клінічних ординаторів, аспірантів, підготовка магістрів медицини, післядипломна підготовка, перепідготовка і підвищення кваліфікації медичних кадрів, у тому числі працівників лікарні, проведення наукових досліджень і розробка ефективних методів профілактики, діагностики, лікування та реабілітації хворих...

На завершення візиту і дня практичних тренінгів місцеві творчі таланти влаштували концерт з виконанням народних пісень, спільно заколядували й представили гостям відомий культурний спадок Тернопілля – борщівську вишиванку.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

З ВСЕУКРАЇНСЬКОЮ РАДОЮ РЕАНІМАЦІЇ ТА ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

Ректор Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського, професор Михайло Корда й голова Всеукраїнської ради реанімації та екстреної медичної допомоги, керівник навчально-тренувального відділу Українського науково-практичного центру екстреної медичної допомоги і медицини катастроф Віталій Крилюк підписали меморандум про співробітництво, в рамках якого передбачено проведення певних проектів.

Відтепер ТДМУ й Всеукраїнська рада реанімації та екстреної медичної допомоги спільно працюватимуть у напрямку запобігання або мінімізації наслідків надзвичайних ситуацій, зменшення жертв від аварій і катастроф та покращення рівня знань і вмінь з питань надання екстреної медичної та домедичної допомоги в Україні. Крім того, спільними зусиллями вдосконалюватимуть надання екстреної медичної допомоги як медичними, так і немедичними фахівцями. Обидві сторони підтримуватимуть один одного та надаватимуть допомогу при співпраці з Європейською радою реанімації, Американською асоціацією серця, Національною асоціацією швидкої допомоги (США) та

(Зліва направо): **угоду підписують голова Всеукраїнської ради реанімації та екстреної медичної допомоги Віталій КРИЛЮК і ректор ТДМУ, професор Михайло КОРДА**

іншими міжнародними організаціями у галузі реанімації й надання екстреної медичної та домедичної допомоги.

З 2014 року в університеті постійно проводять навчання цивільного населення азам домедичної допомоги. За цей час навички освоїли понад три тисячі осіб різного віку та соціального статусу, сотні медиків-волонтерів отримали навички з тактичної медицини. Як показав досвід попередніх років, найпопулярнішими все-таки є тактична медицина та домедична допомога. Меморандум про співпрацю дає

змогу інструкторам ТДМУ проводити навчання для всіх бажаючих на базі університету, а також аналогічні, але ширшого формату в навчально-оздоровчому комплексі «Червона калина». До речі, цей комплекс Всеукраїнська рада реанімації та екстреної медичної допомоги розглядає як потужний навчально-тренувальний центр, який може мати всеукраїнське значення. Тут створені всі умови для проведення занять різного формату, комфортного проживання та здорового харчування. Крім того, згідно з Законом України

«Про екстрену медичну допомогу» певні категорії громадян в обов'язковому порядку повинні вміти надавати першу допомогу. Це стосується поліцейських, працівників державної пожежної служби, фармацевтичної галузі, а також тих осіб, робота яких пов'язана з транспортом і т.д. Відповідно на базі такого центру можна буде здійснювати навчання вищезгаданих категорій. У «Червоної калини» може відбуватися як первинна підготовка, так перепідготовка та вдосконалення навичок.

Варто зазначити, що деякі викладачі ТДМУ впродовж тривалого часу тісно співпрацюють зі Всеукраїнською радою реанімації та екстреної медичної допомоги. Фахівці цієї громадської організації провели вишкіл 16 студентів і трьох викладачів ТДМУ, які отримали сертифікати інструкторів-викладачів. Відповідно ці особи мають право проводити навчання з домедичної допомоги та видавати сертифікати.

Окрім того, Всеукраїнська рада реанімації тісно налагодила співробітництво з Європейською радою реанімації й невдовзі буде укладена угода, яка дасть можливість проходити навчальні курси вже від європейської організації та отримувати

їхній сертифікат. Студенти ТДМУ зможуть не лише підвищувати свій професійний рівень, а й у майбутньому це допоможе їм в отриманні грантів від світових фондів, успішному продовженні навчання за кордоном чи працевлаштуванні в інших країнах.

Також Всеукраїнська рада реанімації та екстреної допомоги логістично забезпечує той чи інший навчальний курс, тобто надає підручники, манекени, муляжі, витратні матеріали. Члени організації моніторять усі світові новинки галузі екстреної медичної допомоги та відразу впроваджують їх у початкові курси.

Додамо, що ця організація активно бере участь у створенні та виданні підручників, зокрема, з домедичної допомоги, які користуються чималим попитом в Україні. До цієї книги увійшло 28 стандартів, які доцільні для освоєння цивільними громадянами. Всеукраїнська рада реанімації і екстреної медичної допомоги взяла участь у розробці підручників «Екстрена медична допомога в бойових умовах» та «Екстрена медична допомога. Вибрані аспекти».

Отже, співпраця цікава не лише в напрямку проведення навчань, вдосконалення професійних навичок студентів ТДМУ, а й щодо дослідницької діяльності, законодавчих ініціатив і розширення міжнародного співробітництва.

Прес-служба ТДМУ

ГРИП-2016: ЯК ДІЯТИ В УМОВАХ ЕПІДЕМІЇ

Адміністрація Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського ще до сезонного підйому захворюваності зверталася до викладачів і студентів вишу пройти профілактичні щеплення проти грипу. На придбання вакцини для щеплення найбільш вразливих осіб виділили кошти.

Грип та інші ГРВІ є найбільш масовими захворюваннями, які займають провідне місце в структурі інфекційних хвороб і становлять 80-90 % від всіх випадків інфекційної патології. Якщо враховувати здатність вірусу грипу призводити до частих епідемій і навіть пандемій у масштабах земної кулі, то можна стверджувати, що він є проблемою світового значення. У період епідемії хворіє від 5 до 20 % населення. При пандеміях, спричинених новими антигенними варіантами вірусу, може захворіти кожна друга людина.

Джерелом інфекції є хвора людина. Передача вірусу грипу відбувається найчастіше через повітря. Виділення вірусу хворою людиною посилюється при кашлі, чханні, голосній розмові. З повітрям крапельки слизу, які містять збудника грипу, поширюються в радіусі 1,5-2 м від хворої людини. Має значення не лише перебування контактної особи в цій зоні епідемічної небезпеки, а й тривалість спілкування. Інфекція може легко передаватися через брудні руки. Спостереження показали, що руки не менше 300 разів у день контактують з виділеннями з носа й очей, сли-

ною. При рукоюстиканні, через ручки дверей, інші побутові предмети віруси переходять на руки здорових, а звідти заносяться до носа, очей, рота. Хвора людина, навіть із легкою формою грипу, становить небезпеку для оточуючих протягом усього періоду прояву симптомів – в середньому 7 днів, за наявності пневмонії – до 2-х тижнів і довше. Грип може ускладнюватися пневмонією, бронхітом або бронхіолітом, здатний загострювати перебіг хронічних хвороб органів дихання (хронічного обструктивного захворювання легень, туберкульозу), серцево-судинної системи, підшлункової залози, центральної нервової системи тощо. Особливо небезпечний грип для осіб похилого й старечого віку та немовлят, осіб з важкими соматичними хворобами. Сприйнятливими є люди, які не мають імунітету до циркулюючих штамів вірусу.

При появі перших симптомів грипу хвора людина обов'язково повинна залишатися вдома, щоб не провокувати тяжкий перебіг і ускладнення хвороби та не наразити інших на небезпе-

В Україні загалом і на Тернопіллі зокрема зріс рівень захворюваності на грип та інші респіраторні вірусні інфекції (ГРВІ), який у багатьох містах вже перевищив епідемічний поріг. Зареєстровано інтенсивну циркуляцію вірусів грипу А/Н1N1sw, А/Н3N2, В, парагрипу та деяких інших. З цього приводу відбулося екстрене засідання комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій при Тернопільській міській раді. Згідно з рішенням комісії з 18 січня було припинено навчання в загальноосвітніх і початкових школах, гуртках, ліцеях і позашкільних установах. Також обмежено проведення масових заходів згідно з наказом департаменту охорони здоров'я Тернопільської облдержадміністрації та головного управління держсанепідемслужби Тернопільської області «Про ускладнення епідемічної ситуації в області із захворюваності на грип, гострі респіраторні вірусні інфекції та організацію протиепідемічних заходів».

ку. Такими симптомами є: стрімке підвищення температури тіла, біль голови (переважно в ділянці надбрівних дуг, лоба), у горлі, м'язах, кашель, нежить. Захворювання часто розпочинається з відчуття мерзлякуватості, далі приєднуються жар і пітливість. З будь-якими з цих симптомів не варто виходити з дому, навіть заради візиту до лікаря – його потрібно викликати додому. Призначене лікарем лікування в до-

латоріях загальної практики-сімейної медицини, поліклініках, стаціонарах). Сам вірус можна виділити та ідентифікувати у вірусологічній лабораторії. Затверджено певний перелік пацієнтів, які проходять вірусологічне дослідження коштом держбюджету, – це реанімаційні хворі, які потрапили до лікарні з ускладненнями грипу, діти до п'яти років і вагітні, хворі із супутніми хворобами.

Лікувати хворих на грип можна за допомогою препаратів з доведеною активністю проти вірусу грипу. Зараз є низка протівірусних засобів прямої та опосередкованої дії (озелтамівір – комерційна назва «таміфлю», реленца, рибавірин, інтерферон, аміксин ІС, циклоферон тощо). У клініці інфекційних хвороб ТДМУ ім. І. Я. Горбачевського апробовано новий вітчизняний протівірусний препарат нуклекс, який виявився досить ефективним, зокрема, дає змогу пом'якшити перебіг хвороби та скоротити тривалість основних клінічних симптомів. Вчасне використання таких препаратів за призначенням лікаря здатне полегшити недугу та запобігти розвитку ускладнень.

Під час грипу необхідно пити багато рідини. Задля детоксикації організму використовують сорбенти (ентеросгель, карболайн, полісорб, атосил). Їжа повинна бути легкою, добре вітамінізованою. Варті уваги народні методи боротьби із застудою (гарячі чаї з малиною, калиною, липовим цвітом, лимоном).

Знизити високу температуру тіла, зменшити біль у голові та м'язах можна за допомогою парацетамолу чи ібупрофену. Використовувати аспірин для цього заборонено. Жарознижувальними препаратами не можна захоплюватися, адже гарячка є дуже важливою захисною реакцією організму, вона індукує синтез ендогенного інтерферону,

що має протівірусну дію. Доведено, що вірус грипу добре розмножується при температурі 36-37 °С і перестає розмножуватися при 40 °С. Це підтверджують і клінічні спостереження: при температурі тіла понад 38,5 °С гарячковий період триває не більше 2-3 днів, видужання настає відносно швидко, а ускладнення виникають зрідка. У разі субфебрильної температури гарячковий період триваліший та частіше виникають ускладнення, зокрема пневмонія.

Лікування антибіотиками, як відомо, при вірусних інфекціях неефективне. Їх повинен призначати лише лікар, за конкретними показаннями: дуже тяжкий перебіг ГРВІ, приєднання бактерійних ускладнень – синуситу, отиту, ранній дитячий та старечий вік, хронічні бактерійні захворювання, які можуть загострюватися під впливом ГРВІ.

Найкращим способом боротьби з грипом, безперечно, є його профілактика. Одним з найбільш доступних засобів для запобігання грипу під час епідемії є носіння ватно-марлевої пов'язки (маска), яку слід міняти кожні 2 години. Закриття носа та рота такою пов'язкою зупиняє проникнення крапельок слизу в дихальні шляхи. Але це недостатньо надійний метод індивідуального захисту. При зустрічі з людиною з ознаками грипу варто дотримуватися відстані не менше 2 метрів. Слід періодично провітрювати приміщення, зокрема, перед сном. Не рекомендують торкатися немитими руками обличчя, носа, очей, Руки необхідно часто мити, особливо під час хвороби або догляду за хворим, після перебування в громадському транспорті чи рукоюстикань. Для профілактики грипу треба зменшити кількість безпосередніх спілкувань, що є особливо важливим для дітей. Не рекомендують користуватися громадським транспортом, відвідувати людні місця, слід уникати тисняви. Якщо виконати ці поради не вдається, то бажано заздалегідь змастити слизову оболонку носа будь-яким жиром чи оскільки вою маззю, що протидіятиме прилипанню вірусу з вдихуваного повітря. Щоденне вживання свіжих овочів і фруктів дає змогу підвищити загальну опірність вірусним захворюванням. З цієї ж метою слід висипатися та уникати перевтоми чи переохолодження.

Щорічна вакцинація (ваксигрип, інфлувак) є найефективнішим засобом захисту організму від вірусів грипу. Вакцина захищає від усіх актуальних штамів, є безпечною та ефективною. Найкращий час для проведення вакцинації – напередодні сезонного підйому захворюваності, тобто у вересні. Якщо такої можливості не було, то вакцинуватися можна й упродовж сезонного почастішання респіраторних захворювань.

Михайло АНДРЕЙЧИН,
завідувач кафедри
інфекційних хвороб
та епідеміології ТДМУ,
член-кореспондент НАМН
України, професор

ОБ'ЄКТИВ-

Аліна РАЖИК, студентка
медичного факультету
Фото Миколи ВАСИЛЕЧКА

Право

СТВОРИЛИ МЕДИКО- ЮРИДИЧНУ КЛІНІКУ

Між ТДМУ і ТНЕУ укладено угоду про співпрацю зі створення та функціонування медико-юридичної клініки. Справа в тому, що захист, реалізація й охорона прав людини в галузі охорони здоров'я може бути досягнена саме через поєднання спільної та злагодженої роботи студентів-медиків і студентів-правників.

Метою створення медико-юридичної клініки є підвищення рівня практичних знань, умінь і навичок студентів медичних та юридичних спеціальностей, забезпечення доступу малозабезпечених верств населення до правової допомоги з питань забезпечення прав людини в галузі охорони здоров'я, формування правової культури та правосвідомості в студентів-медиків. Головними завданнями цієї співпраці є забезпечення взаємодопомоги студентства при наданні допомоги на основі мультидисциплінарного підходу, проведення заходів з правової освіти в медичній галузі, створення можливості обміну досвідом студентів-медиків і студентів-правників.

Кафедра медичного права запрошує усіх студентів-медиків до співпраці в межах цієї угоди.

Також є можливість отримання викладачами та працівниками ТДМУ другої вищої освіти за спеціальністю «Правознавство» освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» 2016-2017 навчального року на юридичному факультеті ТНЕУ як на безоплатній основі, так і за кошти фізичних чи юридичних осіб. Форма навчання – заочна (дистанційна). Детальнішу інформацію буде повідомлено додатково.

Наталія КАЛІНЮК,
завідувач кафедри
медичного права

ТЕТЯНА ІВАНІЦЬКА: «ЗА ПРИКЛАДОМ БАТЬКІВ ОБРАЛА ЛІКАРСЬКИЙ ФАХ»

Студентка 3 курсу медичного факультету Тетяна Іваніцька за підсумками минулого року перемогла в номінації «Кращий студент-культурно-мистецький діяч ТДМУ» та отримала подяку ректора ТДМУ, професора Михайла Корди.

З розповіді про цю дуже приємну подію й розпочалася наша зустріч.

— Премію для студентів, які впродовж року були кращими у навчанні, спорті, науковій роботі, громадській діяльності започаткували торік з ініціативи ректора ТДМУ, професора Михайла Михайловича Корди. Вручення відзнаки на засіданні ректорату було хвилюючою подією для всіх нас, — згадує Тетяна.

— Ви берете участь, у тому числі й як організатор, у багатьох цікавих культурно-мистецьких заходах в університеті. Знаходите також час для віршів і перша ваша поетична збірка нещодавно вийшла у світ. Що для вас поетична творчість?

— Поезія — це натхнення. Без натхнення вірші не пишуться.

— Пам'ятаєте свій перший вірш?

— Написала його в третьому класі для хлопчика, який мені тоді подобався. Мама та бабуся теж пишуть вірші. І дуже гарні.

— Але, маючи талант до філологічних наук, ви все-таки пішли в медицину.

— Медицина — це теж сімейна традиція. Бабуся — медсестра, дідусь — фармацевт, мама — сімейний лікар, тато — анестезіолог. Батьки свого часу закінчили ТДМУ і, народившись, я ще встигла пожити з ними в студентському гуртожитку, в тому самому, де мешкаю, відколи сама стала студенткою. Потім наша сім'я переїхала до Бучача. Доки не ходила в дит-

садочок, мама, тато чи бабуся брали мене із собою на роботу, тож можна сказати, що я виросла в лікарні. Приклад рідних надихнув обрати професію лікаря. Закінчивши із золотою медаллю Бучацьку гімназію, подала документи до ТДМУ, Буковинського та Івано-Франківського медуніверситетів і могла навчатися в будь-якому з цих вишів, але за порадою батьків, які пишуться альма-матер, стала студенткою ТДМУ. І дуже цьому рада.

— В якій галузі медицини хотіли б працювати в майбутньому?

— Про конкретну спеціальність мовити не хотілося б, хоча є певний напрямок у медицині, який особливо до душі. Але попереду ще три роки навчання й треба використати цей час з якомога більшою користю, набути необхідних знань і практичних навичок.

— Зосередженість на навчанні, проте, не заважає вам брати активну участь у громадському житті.

— Люблю активне життя і у вільний час залюбки долучаюся до громадського та культурного життя Тернополя, університету й рідного Бучача. 2012 року в Бучачі громадськість ініціювала чудовий мистецький проект «Арт-двір»: в єдиному дворіку, що зберігся в архітектурному ансамблі старого міста, облаштувати місце для презентацій книг, зустрічей з письменниками, музикантами, іншими митцями. Дворик розміщений у самому центрі Бучача, де стоїть будинок, в якому народився Шмуель Агнон — нобелівський лауреат з літератури. Зараз це просто житловий будинок і двірник був занедбаний. Знадобилося чотири роки, щоб навести тут лад, але зараз все дуже гарно, затишно. Щороку з травня до вересня тут відбуваються мистецькі зустрічі. Мені, на той час ще старшокласниці, запропонували бути прес-секретарем

і редактором веб-сторінки проекту «Арт-двір». Це було дуже цікаво і я, звичайно, погодилася. За чотири роки проект набрав обертів і набув популярності, а Бучач став центром багатьох культурних подій. Торішнього липня у місті запрацював також літературний центр імені Агнона. Хочемо повернути Бучач на літературну мапу світу, популяризувати творчість Нобелівського лауреата. Знайомимо також містян із сучасною українською літературою та запрошуємо на презентації книг відомих письменників. Приходять всі очі. Крім літературних, відбуваються й інші культурні заходи: виставки фотомайстрів, художників, бувають кінопокази та майстер-класи з танців, виступають музичні гурти. На презентації приїжджали Тарас Прохасько, Олексій Чупа, Лариса Денисенко, Святослав Померанцев, Василь Махно. Кожна така зустріч — це подія. Читачі мають можливість побачити живого письменника, взяти в нього автограф, купити книжку, просто по-людськи поспілкуватися. Це захоплює й надихає.

Члени літературного центру ім. Агнона, програмним директором якого є письменниця Мар'яна Максим'як, також відвідують різні презентації в обласних центрах чи невеликих містах.

Вже будучи студенткою 2 курсу медичного факультету, вступила на заочне відділення філологічного факультету Тернопільського педуніверситету, спеціальність — «журналістика». Мої вірші друкували в альманахах «Скіфія», «Софія», «Вінтаж», «Сонячні вітрила», «Листи до Миколая», «Поет. Патріот», в «Антології сучасної української новелістики та лірики».

На початку 2015 року в хмельницькому видавництві вийшла друком моя поетична збірка «CARPE DIEM». До неї увійшли вже більш «дорослі» вірші, написані протягом 2013-2015 років.

— Писати продовжуєте?

— Так. Пишу, навчаюся, займаюся громадською діяльністю.

— Коли вийде ваша друга поетична збірка?

— Не хочу забігати наперед. Час покаже.

— Коли вам легко пишеться?

— Коли є натхнення. Буває, воно приходиться цілком несподівано. Приміром, під час ЗНО з фізики. З тестовими завданнями впоралася швидко, а решта часу — писала вірші. Ось такий курйозний випадок.

— Активна громадська робота — це теж поштовх до творчості?

— Так, тим більше, що в ТДМУ сприяють розвитку творчого потенціалу студентів. У нас відбувається багато цікавих заходів, спрямованих на збереження українських духовних традицій та підтримку позитивних сучасних проектів. Приміром, дуже сподобався літературно-музичний вечір «Героям слава», присвячений захисникам України, на який ми запросили наших краян, учасників АТО. Вони прийшли, поспілкувалися. Потім відбувся концерт. Не менш пам'ятним був і літературно-музичний вечір «Арт-терапія», який наші студенти зорганізували разом з учасниками літературної студії «Сім герц». Трійка студентів ТДМУ — Ірина Лотоцька, Дмитро Миронюк і я — входить до складу Тернопільського студентського магістрату. Разом ініціюємо різні проекти та акції, які мають на меті активізувати громадське життя студентів різних вишів.

Наприкінці минулого року відбулися регіональний турнір з пейнт-болу між студентами тернопільських університетів, конкурс «Кращий студент Тернополя», кінопоказ, присвячений річниці Революції Гідності. Не менше планів і на цей семестр. Мене вибрали керівником аналітичного відділу інформаційного центру студради ТДМУ, що додало і обов'язків, і мотивації.

Проектів, які хочемо втілити і над якими працюємо, багато.

— Найкращий відпочинок, який він для вас?

— На дозвіллі читаю книги, катаюся на велосипеді. Дуже люблю подорожувати. Торішнього літа побувала в Польщі. Взагалі ж уже відвідала 10 країн: Болгарію, Туреччину, Румунію, Словаччину, Словенію, Угорщину, Австрію, Італію, Польщу та Ватикан. Кожна країна цікава по-своєму, а серед столиць найбільше до душі припав Відень — цивілізоване місто з тисячолітньою історією й привітними людьми. Дуже приємні враження залишилися. Люблю також фестивалі та вишкільні табори.

— Якій літературі надаєте перевагу?

— Українській, бо, по-перше, вона найближча серцю, а, по-друге, сучасні українські автори доступні й відкриті для спілкування. Остання з прочитаних книг — «Фелікс Австрія» Софії Андрухович. Дуже сподобалася. Люблю також світові бестселери.

— Про що ще хотіли б розповісти?

— Про свою чудову студентську групу. Приємно навчатися в колективі, де всі вболівають одне за одного, де панують щирі й товариські стосунки. Всі мої однокласники — справжні друзі, які завжди зрозуміють і підтримають цікаву ініціативу, не відмовлять, коли потрібно виручити, допомогти. Для мене моя група — найкраща.

Дуже вдячна своїм батькам, за любов і турботу. Їхнє розуміння та підтримка допомагає впоратися з усіма труднощами.

— Чому вирішили заочно навчатися ще й журналістиці?

— Бо люблю писати. Література, по суті, моє перше велике захоплення. Багато часу це хобі не займає, але дозволяє поєднати «красиве і корисне». Для власного розвитку.

Лідія ХМІЛЯР

ОБ'ЄКТИВ

Студенти 3 групи 6 курсу медичного факультету (ліворуч); Наталя ГУДІМОВА, студентка стоматологічного факультету (праворуч)

Фото Миколи ВАСИЛЕЧКА

ОТРИМАЛИ ПОДЯКУ ЗА ВОЛОНТЕРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Волонтерський рух у Тернопільському державному медичному університеті імені І. Горбачевського досить потужний та розгалужений. Майбутні медики допомагають не лише українським військовим, а й людям із соціально незахищених верств, дітям з обмеженими можливостями, дітям-сиротам, опікуються літніми людьми.

Упродовж кількох років студенти ТДМУ є активними учасниками добродійної акції «Ялинка бажань». Цього року вони вкотре допомагали працівникам Тернопільського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

збирати подарунки для дітей-інвалідів, дітей з багатодітних і малозабезпечених родин. Завдяки їм 121 маленькій тернопільчині з особливими потребами отримав бажаний презент. До речі, студенти особисто вручали подарунки своїм підопічним.

З цього приводу Тернопільський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді висловив подяку студентам ТДМУ. Ми ж бажаємо студентам і надалі бути такими ж відкритими та щирими, вміти співчувати й вчасно надати допомогу.

Прес-служба ТДМУ

НАУКОВІ ІДЕЇ ПЕРЕТВОРЮЮТЬСЯ

Однак прикрість у тому, що не в усіх регіонах країни та й навіть у столиці є можливість лікувати таких хворих за новітніми світовими стандартами. Отож їдуть недужі з інших міст України до Тернопільської міської лікарні швидкої допомоги. Фахівці хірургічного відділення цього медичного закладу в лікуванні вузлових утворів щитоподібної залози успішно практикують малоінвазивні методи, зокрема, лазеріндуковану інтерстиціальну термотерапію та склеротерапію. Впровадили ж ці інноваційні високотехнологічні методи, до слова, перші в Україні, тернопільські науковці – колектив однодумців під керівництвом професора кафедри хірургії №1

Ярослав ЧАЙКІВСЬКИЙ, головний лікар Тернопільської міської лікарні швидкої допомоги

з урологією ім. Л. Я. Ковальчука Тернопільського державного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського, заслуженого лікаря України, лауреата Державної премії України Віктора Шідловського.

УСІ ДОРОГИ ВЕДУТЬ ДО ФАЙНОГО МІСТА

Незважаючи на віддаленість від столиці, Тернопільська лікарня швидкої допомоги відома в багатьох кутках України, але найбільше пацієнтів сюди приїждить, звісно, із Західного регіону. Львів'янка пані Наталя раніше побувала вже у кількох клініках, але одні вузлики з ший прибрали, а інші з'явилися. До Тернополя вона приїхала за порадою родички, яку успішно прооперували у хірургічному відділенні.

«Ясна річ, дуже боялася, весь час думала про операцію. Але лікар, який проводив огляд, мене заспокоїв і розповів про нові технології лікування, їх ще називають лазерними. Тому я погодилася. Зробили пункцію, ультразвукове обстеження, лабораторне дослідження та маніпуляцію дозволили. Нині минуло вже чотири місяці – почуваюся добре, вузли значно зменшилися, а згодом стануть рубцями, найголовніше – минула слабкість у тилі, ядуха та посилене серцебиття, стало легше дихати, голова не болить, навіть настрої

В усьому світі нині зростає вузлова патологія щитоподібної залози, не виняток й Україна. Втім, коли йдеться про терапевтичну тактику цієї патології, фахівці, як світових тиреоїдологічних асоціацій, так і України одностайні – медикаментозне лікування тут, на жаль, неефективне. Помічними є традиційні хірургічні операції, але вони високозатратні, травматичні та почасти загрожують інвалідизацією недужого. Чудовою альтернативою хірургічному втручанню у лікуванні вузлових утворів щитоподібної залози є міні-інвазивні методи.

поліпшився» – з радістю в голосі розповіла пані Наталя.

Не приховує свого задоволення й головний лікар медичного закладу Ярослав Чайківський. Каже, найбільше його тішить відсутність післяопераційних ускладнень у хворих з патологією щитоподібної залози. Досягли цього завдяки впровадженню сучасних малоінвазивних методів. Вони практикуються у клініці ще з 2008 року, зокрема, це лазеріндукована інтерстиціальна термотерапія та склеротерапія, які з успіхом застосовують у лікуванні різних за структурою й морфологічною будовою вузлових утворів.

«Наше хірургічне відділення працює цілодобово, й, окрім ургентної хірургічної допомоги, фахівці проводять й планові операції з приводу розмаїтих захворювань щитоподібної та паращитоподібної залози. Загалом хірургічна активність за цієї патології сягає 150 оперативних втручань на рік.

Коли сім років тому я отримав призначення на посаду головного лікаря, то чітко визначив пріоритети діяльності, спрямовані на модернізацію закладу. Знаєте, не всі й вірили у реальність таких планів, дехто був навіть дуже скептично налаштований. Але, як твердить народна мудрість, дорогу осилить той, хто йде. І нині – комп'ютерний томограф, літотриптор, лапароскопічна стійка та інша дороговартісна діагностична та лікувальна апаратура у нашому закладі вже не міф, а цілковита реальність. Майже на 90 відсотків укомплектовані сучасною апаратурою. За ці роки, щоправда,

поетапно, нам вдалося зміцнити й матеріально-технічну базу. Створили комфортні умови для пацієнтів – оновили інтер'єри палат, де щонайбільше перебуває чотири пацієнти, є усі зручності, функціональні ліжка, в деяких палатах плазмові телевізори, кондиціонери. Ми не лише обживаємося новою апаратурою, оновлюємо приміщення, але й робимо все можливе для підвищення ефективності надання медичної допомоги мешканцям Тернополя і не лише. Пишаємося тим, що обирають саме нашу серед інших клінік. Часто люди йдуть «на ім'я», приміром, професора Віктора Олександровича Шідловського. Це усім відома у галузі вітчизняної тиреоїдології постать, науковець, який не тільки зумів продовжити традиції тернопільської школи ендокринної хірургії, але й створити власні ефективні методики. Тішить те, що саме на теренах нашого медичного закладу впродовж багатьох десятиліть склався один з найміцніших тандемів – науковців ТДМУ та практичної медицини. Окрім методичної, фахівці медичного університету надають нам допомогу й у лікуванні пацієнтів. Особливо цінним, на мою думку, є те, що збереглися традиції наступності тернопільської ендокринологічної школи – це ціла плеяда відомих науковців, вчених, які ділилися своїми здобутками та впродовж десятиліть передавали молодим свій досвід. Імена авторитетних в Україні тернопільських науковців Олександра Наумовича Люлька, Віталія Сергійовича Курка, доцента

Ігоря Олександровича Дячука повік не зітруться на скрижальх історії, бо їх справу продовжують учні – професори Віктор Олександрович Шідловський, Ігор Миколайович Дейкало. Торік захистив докторську дисертацію професор ТДМУ Олександр Вікторович Шідловський, а завідувач хірургічного відділення Дмитро Васильович Осадчук свою кандидатську роботу також присвятив проблемам тиреоїдної патології. Це науковці вже нової генерації. Тернопільські фахівці у цій галузі йдуть в ногу з часом, а багато в чому й випереджають столичних колег. Тобто ми робимо все для того, щоб рятувати людей, які довіряють нам своє життя. І вдячні всім, хто

Віктор ШІДЛОВСЬКИЙ, професор ТДМУ

нам у цьому допомагає – владі, науковцям ТДМУ».

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ШКОЛА ЕНДОКРИННОЇ ХІРУРГІЇ – КВІНТЕСЕНЦІЯ ТРАДИЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙ

Робочий день професора Віктора Шідловського розпочинається рано – о восьмій годині він уже біля ліжка післяопераційних хворих. Пацієнти кажуть, що по ньому можна звертати годинник, бо навіть у вихідні та святкові дні не змінює свій звичний графік. І так ось уже сорок років – тридцять з яких на ниві ендокринної хірургії. Коли я поцікавилася у Віктора Олександровича секретами високих вершин у цій царині, він віджартувався словами Ньютона, мовляв, «я лише став на плечі гігантів».

З відкриттям у Тернополі медичного інституту була створена кафедра загальної хірургії на теренах тоді ще єдиної у місті Тернопільської міської лікарні. Відтак з'явилася наукова та практична база для лікування патології щитоподібної

залози. Започаткував наукові хірургічні розробки та впровадив нові методики лікування захворювань щитоподібної залози професор Олександр Наумович Люлька. У ті роки згуртувалося велике товариство досвідчених практичних хірургів і науковців, виконували кандидатські, докторські дисертації. Це були люди, які просто горіли наукою – Віталій Сергійович Курко, Петро Андрійович Мазур, Ігор Олександрович Дячук, отож вчитися було в кого, пригадує часи свого становлення Віктор Олександрович. За його словами, ця проблематика досі не втратила своєї актуальності, позаяк Тернопільщина і нині є ендемічною зоною на тлі тих областей, де немає йодного дефіциту. От і виходить, що саме життя змушувало до постійного пошуку нових методів, численних досліджень, аби поліпшити стан здоров'я ендокринологічних хворих. Приміром, професор Люлька вивчав проблеми токсичного вузлового, зокрема, тиреотоксичного зобу. У спільному авторстві з першим ректором ТДМУ, професором Петром Огієм побачили світ дві монографії на цю тему. Це були перші на теренах колишнього Радянського Союзу наукові праці з профілактики, лікування тиреотоксичного кризу. Згодом уже зі своєю командою Віктор Олександрович значно розширив усі можливості щодо лікування зоба на теренах Тернопілля. У співавторстві з колегами-науковцями видав посібник для лікарів «Тиреоїдна хірургія», а також монографію «Післяопераційний рецидивний зоб».

Продовжив наукові розробки своїх вчителів й у часи, коли очолював кафедру загальної хірургії. Зокрема, ґрунтовно вивчали патологію шлунково-кишкового тракту при захворюваннях щитоподібної залози. З цієї теми кандидатські дисертації захистили науковці кафедри Генадій Іванович П'ятикоп та Іван Іванович Чонка, а згодом представив й докторську дисертацію нині вже професор Ігор Миколайович Дейкало.

– Як науковці ми не обмежилися лише дослідженнями тиреоїдної патології, але й розпочали розробку нових методів з приводу безпечності оперативних втручань на щитоподібній залозі, зокрема, запобігання травмам гортанних нервів і травмам прищитоподібної залози, – розповідає Віктор Шідловський. – Кількарічна праця увінчалася результатом – нам вдалося розробити нову технологію візуалізації та ідентифікації не тільки поворотних, але й верхніх гортанних нервів. Ця методика дозволяє безпомилково серед тканин операційної рани ідентифікувати нервову тканину. Наша наукова розробка стала темою кандидатської дисертації Ярослава Романовича Розновського, яку він уже подав до захисту.

(Продовження на стор. 7)

Оперує професор Олександр ШІДЛОВСЬКИЙ

НА МОЖЛИВОСТІ

(Закінчення. Поч. на стор. 6)

Як розповів Віктор Шідловський, травми голосових нервів і щитоподібних залоз доволі непоодинокі ускладнення під час операцій на щитоподібній залозі. За даними літератури, частота пошкоджень поворотних нервів гортані становить від 0,3 до 13,5 відсотка, а післяопераційного гіпаратиреозу — від 2,1 до 18 %. Варто зауважити, що над цією проблемою ще з минулого століття ламав голову не один науковець. Доволі відомий випадок, коли в Бразилії 1935 року з приводу вузлового зобу оперували оперну приму Амеліту Галлі-Курчі. Побоюючись травмувати нерв, операцію вирішили проводити під місцевою анестезією, до того ж не переставали спілкуватися з пацієнткою під час втручання, аби контролювати якість голосу в динаміці. Здавалося б, усе минуло успішно, голос відновився, зоб не стало,

рани, — пояснює професор Віктор Шідловський. — Ця технологія перша в світі й дозволяє не тільки перевірити їх цілісність, а й ідентифікувати, щоб зі стовідсотковою впевненістю стверджувати, що саме ця тканина і є «нерв». Технічний бік цього проекту забезпечувала група вчених — математиків, фізиків, спеціалістів з ІР-технологій під керівництвом завідувача кафедри комп'ютерних наук Тернопільського національного економічного університету, професора Миколи Дивака.

МАЛОІНВАЗИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ — В ПОВСЯКДЕННУ ПРАКТИКУ

Хірургічні втручання у лікуванні вузлової патології щитоподібної залози довели своє право на існування багатолітнім досвідом і згідно з літературними даними їх ефективність до-

пацієнтів, але найголовніше, що рецидиви вузлового зоба після застосування малоінвазивних методик жодного разу не виникали.

— Ми першими застосували цю технологію в Україні, її автор професор з Челябінська Валерій Анатолійович Привалов. Хочу зауважити, що лазеріндуковану інтерстиціальну термотерапію впровадили в масове використання в провідних клініках Німеччини, Швейцарії, США, Італії, Австралії, Японії, Росії та інших країн, — розповідає Віктор Олександрович. — Узагалі з допомогою малоінвазивних методик можемо лікувати і вузловий еутиреоїдний зоб, і токсичний зоб, і кістозні утвори, особливо коли йдеться про хворих з важкою кардіологічною патологією, поліморбідними станами. Темі застосування малоінвазивних методів у лікуванні цих патологій присвятив свою докторську дисертацію Олександр Вікторович Шідловський.

На жаль, не в усіх регіонах є можливість лікувати хворих за сучасними технологіями, якими може похвалитися лікарня швидкої допомоги. Тому тут нікому не відмовляють у допомозі, особливо коли йдеться про надскладну патологію — рак щитоподібної залози (РЩЗ), що після Чорнобильської трагедії стала дуже поширеною. Якщо раніше траплялося один-два випадки на рік, то нині 25 відсотків прооперованих з РЩЗ. Зниження захворюваності на РЩЗ фахівці не прогнозують навіть у найближчі десятиліття. Тож долати проблему доведеться єдиною можливістю шляхом — вчасним виявленням хвороби та розширенням можливостей її лікування завдяки застосуванню новітніх технологій.

— Пропагуємо ці методи в Україні — чи то склеротерапію, чи лазеріндуковану інтерстиціальну термотерапію, або ж їх поєднання, але за чітко визначеними показами, — зазначає професор. — Хоча завжди залишаємо за пацієнтом право вибору — пояснюємо всі переваги та ризики, можливості хірургічних і малоінвазивних втручань. З надбаннями нашої команди — колективу лікарні швидкої допомоги та кафедри хірургії № 2 ТДМУ можна ознайомитися на офіційному сайті, ми розмістили там навіть відгуки пацієнтів. Тішить, що в усіх починаннях маємо розуміння керівництва лікарні, яке завжди підтримувало наші ініціативи. Особливо значимий вклад у розвиток цієї галузі вніс нинішній головний лікар Ярослав Чайківський. Отож вдячний усім, хто своєю працею примножує традиції та творить успішне сьогодення тернопільської школи ендокринної хірургії.

**Лариса ЛУКАЩУК,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

(Зліва направо): лікар-хірург Віталій ПРИВРОЦЬКИЙ та лікар-інтерн Олексій МОНТАЧ

але на сцену співачка так і не вийшла — її неповторне колоратурне сопрано зникло. Коли ж з'ясували причину, то виявили травму верхніх гортанних нервів. З цього часу безпека операцій на щитоподібній залозі стала темою багатьох розвідок і досліджень, тому не дивно, що і в тернопільських науковців це викликало значний науковий інтерес.

— Нині у світі розробили чимало візуальних, електрофізіологічних та інших технологій, які дозволяють визначити чи пошкоджений нерв під час операції, а чи ні, але вони не дають впевненості сказати: так, нерви не ушкоджені. Крім цього, всі ці методи призначені для перевірки цілісності нижніх нервів гортані, тобто поворотних, а не верхніх, від яких, власне, й залежить милозвучність голосу. Ми ж розробили не лише технологію виконання операцій на щитоподібній залозі, яка дозволяє візуалізувати та оберігати нерви гортані залози від травм, але й інструментальний метод і пристрій для виконання ідентифікації нервів серед тканин операційної

воли висока. Але якщо врахувати, що хірургічне лікування потребує тривалої шпиталізації пацієнта, часто супроводжується інтраопераційними, післяопераційними ускладненнями, іншими ризиками, то картина вимальовується, на жаль, не на користь хірургічних операцій. Щодо малоінвазивних технологій, особливо коли йдеться про лікування вузлової патології щитоподібної залози, то їх переваги цілком очевидні: вони малозатратні, не залишають косметичних вад, не потребують ушпиталення пацієнта, і що найважливіше, не загрожують тимі серйозними ускладненнями, які притаманні хірургічному втручання. Чудовою альтернативою традиційному хірургічному лікуванню є сучасні малоінвазивні методики. І найбільш ефективною серед них, як засвідчує досвід, є лазеріндукована інтерстиціальна термотерапія. Ця технологія дозволяє впливати вибірково на тканину вузла, не пошкоджуючи функціонуючі клітини залози. Ці малоінвазивні технології тернопільські фахівці практикують ще з 2008 року. За цей час проліковано понад 650

Підрозділи

ВІДКРИЛИ ДВА НОВИХ ПУНКТИ ХАРЧУВАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

Адміністрація Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського продовжує покращувати побутові умови для студентів, зокрема, з 1 лютого в навчальних корпусах на вулицях Словацького та Дорошенка відкрили пункти харчування, в яких можна скуштувати свіжу випічку, гарячі канапки або піцу, а також випити горнятко чаю чи філіжанку кави.

Директор студентського харчування Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського Надія Коцур розповіла, що керівництво вишу пішло назустріч молоді

щодня свіжа. До буфету у біологічному корпусі завозитимемо перші й другі страви, а також салати. Вивчаємо попит серед молоді та будемо враховувати їхні побажання. Зап-

й у такий спосіб покращило харчування майбутніх медиків.

«У нашому асортименті майже 10 видів пиріжків власного виробництва, а також гарячі канапки та піци. Все це випікаємо в ідальні, що на вулиці Живова. Дуже ретельно підходимо до приготування їжі. Використовуємо лише натуральні продукти, тому наша випічка є корисною. Крім того, вона

рошуємо всіх студентів харчуватися в нас, адже все зроблено з любов'ю», — наголосила Надія Коцур.

Окрім того, що їжа тут смачна та корисна, вона ще й є недорогою. Пиріжки вартують 4,5 грн., булочка із сосискою та котлета в тісті — 7-8 грн., чай — 2 грн. Зрештою, заходьте та смакуйте!

Прес-служба ТДМУ

ВДЯЧНІСТЬ ЗА ПРОВЕДЕННЯ АКЦІЇ «СКРИНЬКА ХОРОБРОСТІ»

Наприкінці 2015 року в Тернопільському державному медичному університеті імені І.Горбачевського успішно відбулася акція «Скринька хоробрості», в результаті якої пацієнти гематологічного відділення Тернопільської міської комунальної дитячої лікарні отримали довгоочікувані подарунки та багато радості.

Нещодавно на адресу ТДМУ надійшов лист-подяка від відділу охорони здоров'я та медичного забезпечення Тернопільської міської ради, в якому зазначається, що цей проект є важливим і актуальним для таких дітей та засвідчує небайдужість суспільства до глобальних проблем медицини.

Прес-служба ТДМУ

ЯК ПРАЦЮВАТИ З ПАЦІЄНТАМИ З ПОСТТРАВМАТИЧНИМ СИНДРОМОМ

Понад 20 представників з п'яти регіонів України приїхали до ТДМУ, аби взяти участь у тижневій програмі (18-22 січня) навчальних тренінгів, воркшопів, майстер-класів від провідних психіатрів та психологів України в рамках проекту щодо впровадження елективного курсу з посттравматичного стресового розладу. До складу учасників увійшли викладачі Львівського інституту медсестринства та лабораторної медицини імені А.Крупинського, Житомирського інституту медсестринства, двох медичних коледжів Києва, Харківського та Черкаського медколеджів. Також долучилися волонтери та соціальні працівники цих міст і Тернополя зокрема та студенти навчально-наукового інституту медсестринства ТДМУ.

Зазначимо, що в ТДМУ реалізують проект «Сестринська ініціатива — медсестри щодо полегшення психічної травми», який підтримало Посольство Канади в Україні.

Плідної роботи та здобуття нових навичок усім учасникам тренінгової програми побажав під час її відкриття ректор ТДМУ, професор Михайло Корда. Він детальніше ознайомив присутніх з результатами реалізації вищезгаданого проекту та відрекомендував представницю Посольства Канади в Україні Юлію Квітку.

Ректор ТДМУ Михайло Корда висловив слова вдячності партнерам з Канади, які підтримали важливу ініціативу нашого ВНЗ щодо подолання посттравматичного синдрому у бійців АТО, які повернулися з фронту. Нагадаємо, що допомогу та підтримку надав університет імені

тина заходів — ознайомлення викладачів інших навчальних закладів з особливостями посттравматичного синдрому в пацієнтів, методиками роботи з такими хворими. Лекції та практичні заняття проводять відомі психологи і психіатри в Україні, які

Михайло КОРДА, ректор ТДМУ, професор

працюють у практичній медицині з людьми, які постраждали внаслідок військових дій. Вони показують нові форми викладання та підходять до розв'язання цієї проблеми. Кінцевою метою цієї тренінгової програми є те, що представники інших освітніх закладів передаватимуть отримані знання й навички своїм колегам і студентам. Це важливо й для соціальних працівників, і волонтерів, які також мають постійний контакт з демобілізованими бійцями АТО та іншими категоріями людей, які внаслідок військових дій зазнали сильного стресу», — розповіла директор навчально-наукового інституту медсестринства Світлана Ястремська.

Вона додала, що впродовж перших двох днів учасники програми інтенсивно здобували теоретичні ази, у наступні — практичні заняття.

Отже, лекції «Реакція на важкий стрес та розлади адаптації. Посттравматичний стресовий розлад» та «Перша психологічна допомога» прочитав доцент кафедри дитячої, соціальної та судової психіатрії Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Шупика, лікар-психіатр, нарколог, заступник голови Української асоціації фахівців з подолання психотравмуючих подій, голова «Української асоціації когнітивно-поведінкової терапії» Андрій Карачевський.

Поради медсестрам у роботі з пацієнтами з посттравматичним синдромом, методики уникнення формування ПТСР продемонстрував у своїй відеолекції академік Академії наук вищої освіти України, завідувач кафедри психосоматичної медицини та психотерапії Національного медичного університету імені О.Богомольця, консультант медичного управління Державного управління справами Президента України (психіатрія) Олег Чабан. Він детальніше зупинився на тому, чому важлива роль медсестри у психічному одужанні таких хворих.

Старший викладач кафедри загальної та практичної психології університету менеджменту освіти, дійсний член Української асоціації фахівців з подолання наслідків пси-

хотравмуючих подій, психолог у галузі екофасилітативної допомоги розкриття внутрішніх можливостей людини Леся Інжієвська провела низку цікавих і практичних майстер-класів, зокрема «Принципи вольової саморегуляції та техніки самоопанування при дії стрес-факторів», «Техніки підвищення психологічної пружності», «Арт-терапевтичні техніки — практика роботи із сім'ями, групами та спільнотами під час і після особистої чи соціальної травми: шлях до зцілення і ресурсів».

Завідувач кафедри медицини катастроф та військової медицини ТДМУ Арсен Гудима прочитав лекцію «Надзвичайні ситуації як джерело ПТСР».

Одним з найцікавіших практичних занять 20 січня стало заняття «Організація рятування та надання медико-психологічної допомоги постраждалим внаслідок вибуху газу в навчальному закладі» за участю служби екстреної допомоги, обласного управління з надзвичайних ситуацій, обласного управління з превентивної діяльності Національної поліції. Сценарій дійства нагадував сюжет з фільму катастроф, коли рятувальникам, медикам і поліцейським доводиться рятувати тих, хто постраждав внаслідок якоїсь надзвичайної події. Студенти ТДМУ талановито відтворили всі можливі стани порушення психіки, які виникають в таких ситуаціях.

«Для сьогоднішніх навчань підготували симульований вибух газу в

гідній увазі була приділена працівникам Центру екстреної допомоги, адже вони вперше стикаються із ситуацією, коли потрібно зробити сортування потерпілих за різними психічними розладами. На жаль, наразі в екстреній допомозі не розроблено критеріїв такого сортування. Тож для нас це має певний науковий інтерес, зокрема, виступатимемо з ініці-

Юлія КВІТКА, представник Посольства Канади в Україні

тивою, аби на рівні держави такі критерії були розроблені та впроваджені у практику. Дуже ефективно працюють у подібних ситуаціях кризові психологи ДСНС, яким час від часу доводиться рятувати людей у подібних ситуаціях», — розповів завідувач кафедри медицини катастроф та військової медицини, професор Арсен Гудима.

Після проведення навчань усі учасники зібралися в аудиторії ННІ медсестринства для розгляду, тобто обговорення типів психічних розладів, дій усіх служб на кожному етапі порятунку. Присутні мали змогу детальніше дізнатися про роботу психологічної служби при ДСНС й отримали від досвідчених фахівців корисні рекомендації.

У рамках програми викладачі медичних навчальних закладів, волонтери, соціальні працівники та студенти мали можливість спілкуватися з психологами, які безпосередньо займаються реабілітацією воїнів АТО. Вони дізналися про особливості спілкування з військовими, які повернулися з фронту. Про це їм розповіла координатор центру психологічної допомоги «Крок назустріч», гештальт-терапевт Любов Медведь. Окрім того, вона окремо визначила точки небезпеки у роботі медсестер, коли вони мають справу з такими хворими.

«Медичні сестри найбільше часу проводять з бійцями АТО, які потрапляють у медичні заклади задля лікування чи реабілітації. Потрібно усвідомлювати, що ці чоловіки зазнали на війні чималих психологічних травм. Зазвичай людина може витримувати важкий хронічний стрес без наслідків для головного мозку впродовж 21 дня. Українські військові в умовах війни перебувають у стані стресу щонайменше 3-6 місяців упродовж всього періоду мобілізації. А це вже свідчить про те, що їхня психіка зазнала змін, тому медичні сестри повинні насамперед турбуватися про власну безпеку і своїми діями сприяти реабілітації.

Під час спілкування із солдатом

треба бути якнайпостережливішим, обережнішим, докладати зусиль, аби уникнути додаткового травмування бійців у медичних закладах. Останнє стосується того, аби не прибирати в палаті, коли мобілізовані сплять, металеві відра замінити на пластикові, поважати їхню гідність і особистість. Також важливо розповісти про графік і характер процедур, питати в бійця, чи готовий він до тієї чи іншої маніпуляції. Такі дії дадуть йому відчуття контролю щодо свого лікування й життя, а це вже сприятиме його психологічній реабілітації», — зазначила Любов Медведь.

За її словами, у бійців насамперед порушені почуття безпеки та контролю, тому часто у мирному житті їхня психіка починає не витримувати. Багато хто пробує повернутися на фронт, адже там все простіше, чіткіше й зрозуміліше. Крім того, в армії впродовж періоду мобілізації нагромаджується чимало агресії, яку вони не можуть висловити безпосереднього тим, хто її спровокував. Відповідно в мирному житті вони шукають для цього безпечну мішень. Часто нею стають медсестри.

«У будь-яких ситуаціях вам допоможуть високий професіоналізм і «невходження» в особисті емоції солдата, повага до його простору, розвиток і вдосконалення фахових комунікативних навичок. Потрібно розуміти, що фронтвик після повернення з війни відновлює свою особистість по шматочку й поступово, переглядає свій світогляд і призначення», — додала Любов Медведь.

Усі залучені до цієї програми психіатри та психологи неодноразово наголошували на тому, що медичні сестри, аби бути ефективними у своїй роботі, повинні насамперед турбуватися про гармонію у власному житті, вчасно розв'язувати особисті проблеми. На думку експертів, допомоги іншій людині можна лише тоді, коли медсестра чи лікар має власний внутрішній ресурс, коли в сім'ї все гаразд, емоційний стан стабільний і є відчуття впевненості, мають доброзичливе оточення, вчасно та достатньо відпочивають.

21 січня майстер-класи та тренінги відбулися на базі Більче-Золотецької обласної фізіотерапевтичної лікарні реабілітації (Борщівський район), де проходять реабілітацію бійці АТО. Тут учасники програми спробували застосувати на практиці отримані знання й навички, а запрошені досвідчені психіатри та психологи коригували їхні дії і давали рекомендації.

В останній день тренінгової програми відбувся загальний підсумок і обговорення результатів занять.

«У лютому планують зорганізувати всеукраїнську конференцію, під час якої обговорять результати впровадження цього проекту, внесуть певні пропозиції. Можемо сказати вже, що викладання такого елективного курсу є доречним для кожного освітнього закладу, де готують медсестер і лікарів, адже з пацієнтами з посттравматичним синдромом доведеться стикатися впродовж тривалого часу. Звичайно, цей курс потрібно впроваджувати й на післядипломному рівні освіти для лікарів-практиків», — підсумувала Світлана Ястремська.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

Світлана ЯСТРЕМСЬКА, директор ННІ медсестринства ТДМУ

Гранта МакЮена (Едмонтон), Український центр засобів та розвитку, який входить до складу університету. У розробці навчальних матеріалів допомогли Канадсько-українська фундація та її президент Віктор Гетьманчук, Українська фундація вищої освіти та її президент Ернест Скакун. ТДМУ отримав сприяння від Посольства Канади в Україні та Канадського фонду місцевих ініціатив. Адміністрація вишу вдячна за співпрацю партнеру в цьому проекті — громадській організації «Українська асоціація фахівців з подолання наслідків психотравмуючих подій».

«У рамках проекту передбачено низку заходів, одні з яких спрямовані на навчання студентів, що здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавра» за спеціальністю «Сестринська справа». До речі, студенти досить успішно навчаються та отримують практичні навички. Друга час-

МИКОЛА ВИННИЧУК: «БЕЗ ДОПОМОГИ З ТИЛУ НА ФРОНТІ ДУЖЕ ВАЖКО»

У чергову відпустку до Тернополя прибув асистент кафедри мікробіології, вірусології та імунології ТДМУ Микола Винничук, який 6 лютого минулого року був мобілізований до лав Збройних сил України. Зараз він працює на посаді начальника медичного пункту першого гарматного дивізіону 44-ї окремої артилерійської бригади. Пан Микола поділився своїми враженнями від служби та організації медичної допомоги на фронті.

«Згідно з Мінськими домовленостями артилерія зараз відведена від лінії бойових дій. Відповідно ми від передової перебуваємо далеко. По суті, всі новини дізнаємося з Інтернету та телебачення, як і решта українців. Звичайно, час від часу спілкуємося з бійцями з передової, які лікуються в госпіталі. Вони розповідають, що бої не припиняються, з протилежного боку атакують. Наші ж відповідають лише тоді, коли на-

тиск супротивника стає нестерпним. Через неможливість щось робити у відповідь, воєнки втрачають бойовий дух, що провокує заглядання в чарку. І тут вже командування повинно мати чітко випрацюваний механізм і тримати дисципліну. Певні зобов'язання щодо подолання цієї проблеми взяв на себе», — розповів Микола Винничук.

Він також додав, що не вистачає на фронті медиків, тому він буде демобілізовуватися лише тоді, коли йому прийде хтось на зміну.

Щодо місця служби, то йому вдалося налагодити роботу медичного пункту. Є лише проблема з автомобілем, який часто ламається. В таких випадках його виручає авто, подароване волонтерами.

«Також не вистачає для дивізіону повного укомплектування медиків по штату. У нашому медпункті бракує трьох медпрацівників, тому доводиться трохи навчати солдат, переважно тих, хто вже проходив лікування в медичному закладі й має бажання. Навчав їх надавати першу допомогу. Як правило, вони телефонують і повідомляють, які є хворі в їхньому підрозділі, який їхній стан. Якщо захворювання

неважке, то рекомендую, чим допомогти чи яку пігулку дати, а якщо потрібна кваліфікована допомога, то везуть до мене.

Можливості лікуватися стаціонарно, як у лікарні, у нас немає, адже намет не обігривається. Якщо захворювання неважке та неінфекційне, то призначаю лікування і солдат дотримується всіх приписів, перебуваючи в казармі. В іншому випадку транспортую до госпіталю. Завдяки службі у ЗСУ я згадав все, що вчив років десять тому в медичному виші

— і фармацію, і терапію, і як шви накладати. Для практичної медичної діяльності це великий досвід. Щойно прибувши на місце служби, побачив велику купу ліків під снігом. Потрохи перебирав і сортував медикаменти, сушив їх. Окрім того, телефоном завжди можу отримати потрібну пораду й консультацію від своїх колег. Постійно читаю в Інтернеті статті. Та найгірша ситуація з веденням документації, адже військовий лікар повинен заповнювати журнали, накладні, здійснювати облік. Такого нас не навчали, тому це все опановував», — продовжив Микола Винничук.

Найбільше чоловік сумує за своїми дітьми. Йому часто доводиться з ними вчити уроки телефоном. Проте він пишається тим, що його діти ростуть самостійними та відповідальними.

Щодо ставлення місцевого населення до українських військових, то Микола Винничук зазначив, що в селах Луганської області люди більше прихильні до України, ніж в Донецькій.

«Бабусі розмовляють українською мовою, а ось покоління се-

реднього віку здебільшого на підпитку і російськомовне, на контакт іде важко. Можливо, це якраз пов'язано з тим, що в часи Голодомору було винищено корінне населення й завезено людей з інших територій. А діти — завжди діти і вони постійно раді гостинцям. Через нас місцевим часто допомагають волонтери.

Якщо звернешся за допомогою, то завжди виручать. Якось трапилося, що на межі між Харківською і Донецькою областями в нас зламалася машина. Ми зайшли в першу ж хату, де стояло багато машин і комбайнів. Як з'ясувалося, там жив фермер Микола, він відразу оглянув наше авто, зняв зі свого потрібну запчастину та поминяв. Завдяки цьому ми спокійно доїхали до місця призначення», — каже Микола Винничук.

А ще наш представник мав до служби в ЗСУ свій гурток і рій «Кажанчики» в Пласті. До речі, юні пластуни підтримують свого виховника, наприклад, всі наколядовані за свята гроші передали на потреби бійців АТО. Вони також постійно пишуть листи, виготовляють ляльки-мотанки, сувеніри. Одним словом роблять те, що можуть. А без підтримки з тилу, за словами Миколи Винничука, на фронті дуже важко.

Ми ж бажемо Миколі Винничуку щасливо виконати свої службові обов'язки й успішно повернутися додому та в університет!

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

НАРАДА-СЕМІНАР

ВИЗНАЧАЛИ СТРАТЕГІЮ РОЗВИТКУ ВІЙСЬКОВОЇ МЕДИЦИНИ

У ТДМУ 26-27 січня відбулася нарада-семінар завідувачів кафедр медицини катастроф і військової медицини вищих навчальних закладів Міністерства охорони здоров'я України. У цьому заході взяли участь представники Івано-Франківського, Харківського, Одеського національних медуніверситетів, Дніпропетровської медичної академії, Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, Буковинського державного медуніверситету, Вінницького національного медичного

університету імені М.Пирогова, Національного медичного університету імені О.Богомольця, а також голова Всеукраїнської ради реанімації та екстреної медичної допомоги Віталій Крилюк. З вітальним словом до при-

Михайло БАДЮК, начальник кафедри Української військово-медичної академії, професор

університету імені М.Пирогова, Національного медичного університету імені О.Богомольця, а також голова Всеукраїнської ради реанімації та екстреної медичної допомоги Віталій Крилюк. З вітальним словом до при-

сутніх звернувся ректор ТДМУ, професор Михайло Корда. Він детально ознайомив учасників наради-семінару з особливостями діяльності кафедри медицини катастроф і військової медицини в нашому університеті, розповів про чималу громадську роботу працівників цього підрозділу. Успіх у роботі побажав начальник кафедри організації медичного забезпечення Збройних сил Української військово-медичної академії, професор Михайло Бадюк. «Звичайно, у попередні роки склалася неадекватна ситуація, коли в Україні лише в чотирьох медичних університетах залишилися діяти військові кафедри. Неправильність цього рішення з погляду обороноздатності держави була підтверджена гірким досвідом 2014-2015 року. Попри всі негаразди, продовжуємо розвиватися, зокрема, домоглися підписання наказу про заснування військових кафедр в інших університетах. На мою думку, це вагомий крок», — зазначив пан Михайло.

Завідувач кафедри медицини катастроф і військової медицини ТДМУ, професор Арсен Гудима нагадав, що наш університет приймав військовиків рівно 10 років тому на базі навчально-

оздоровчого комплексу «Червона калина». Саме тоді відбулася триденна конференція, присвячена стандартам НАТО в організації медичного забезпечення військ.

«У той час, певно, інтуїтивно разом з професором Михайлом Бадюком відчували, що так чи інакше ці стандарти будуть актуальні для нашої країни. І ось ми опинилися в тій ситуації, коли їх потрібно швидко впроваджувати. Приємно, що вперше за 10 років скресла крига й можна рухатися вперед», — додав Арсен Арсенович.

Під час першого пленарного засідання проаналізували інформацію завідувачів кафедр про стан виконання наказів Міністра оборони України, Міністра охорони здоров'я України та Міністра освіти та науки України щодо утворення кафедр медицини катастроф і військової медицини в вищих медичних навчальних закладах.

З доповіддю «Актуальні питання ліцензування та проведення військової підготовки для сту-

Майстер-клас від професора ТДМУ Арсена ГУДИМИ

дентів вищих навчальних закладів МОЗ України» виступив заступник завідувача кафедри медицини катастроф і військової медицини ТДМУ, доцент Ігор Гарасимів.

Професор Арсен Гудима детально зупинився на основних вимогах до навчально-матеріальної бази кафедри медицини катастроф і військової медицини.

Про роль громадських організацій у підготовці з тактичної медицини та домедичної допомоги в екстремальних ситуаціях розповів голова Всеукраїнської ради реанімації та екстреної медичної допомоги, керівник на-

вчально-тренувального відділу Українського науково-практичного центру екстреної медичної допомоги і медицини катастроф Віталій Крилюк.

Під час другого пленарного засідання активно обговорювали концепцію військової підготовки студентів вищих медичних навчальних закладів України.

Наступного дня учасники заходу ділилися досвідом і шукали шляхи розв'язання проблем викладання навчальних дисциплін «Домедична допомога в екстремальних умовах» та «Основи організації медичного забезпечення населення і військ».

Згодом усі мали можливість взяти участь у майстер-класах з домедичної допомоги та тактичної медицини й ознайомитися з технічними і тактичними можливостями обладнання для навчального процесу в режимі реального часу.

Завідувачі кафедр відзначили важливість та актуальність наради-семінару й наголосили на тому, що потрібно частіше зустрічатися в такому форматі, бо це дає можливість вирішити чимало важливих питань.

Прес-служба ТДМУ

ПРОФЕСІОНАЛ З ДОБРИМ ГАРЯЧИМ СЕРЦЕМ

6 лютого святкує ювілейний день народження доцент кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією ТДМУ Уляна Михайлівна МУДРИК.

Вельмишановна Уляно Михайлівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження.

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, успішно пройшли понад 21-літній трудовий шлях від магістранта до доцента кафедри педіатрії, тепер – кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією.

Колектив університету глибо-

Після закінчення Тернопільського медичного інституту з 1994 р. розпочала свою трудову та наукову діяльність у клініці дитячих хвороб на базі Тернопільської обласної клінічної дитячої лікарні. Пройшла шлях від магістра до доцента під керівництвом члена-кореспондента НАМН України, професора І.С. Сміяна, набула великого клінічного досвіду та сформувалася як науковець. 1998 року захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за темою: «Ураження верхнього відділу травного каналу у дітей з неспецифічними бронхолегеневими захворюваннями».

Блискучий педіатр-клініцист, талановитий науковець своєї глибокої знання, досвід охоче передає молодим науковцям, лікарям, студентам, добре розуміючи запити молоді. Багатогранна наукова діяльність Уляни Михайлівни пов'язана з розробкою актуальних проблем дитячого віку, які спрямовані на збереження життя та здоров'я підростаючого покоління: розробка системи моніторингу здоров'я та харчування дітей раннього віку; вивчення психо-функціональних взаємин між мамою й дитиною та психофізіології сну малюків залежно від вигодовування; лікування та профілактика інфекційних захво-

ро поважає й щиро шанує Вас як відомого науковця, висококваліфікованого клініциста-педіатра, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна

ривань на сучасному етапі; вивчення розповсюдження бронхіальної астми серед дітей.

Вона є автором 53-х друкованих праць, у т.ч. двох інформаційних листів трьох раціоналізаторських пропозицій. Матеріали її наукових досліджень неодноразово висвітлювали на міжна-

родних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, симпозіумах, засіданнях Асоціації педіатрів. Талановитий вчений, чуйний лікар, ініціативний педагог, що застосовує творчий підхід, інноваційні технології в роботі з молодими майбутніми науковцями та студентами, Уляна Михайлівна водночас є простою, доброзичливою людиною, завжди готовою допомогти кожному потребуєчому її уваги. Добре відомі не лише її про-

Уляно Михайлівно, міцного здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного, щасливого життя.

Хай сміється доля, мов

калина в лузі,

У родиннім колі, серед

вірних друзів.

Хай крокують поруч вірність

і кохання,

Хай здійсняться мрії і усі

бажання!

**Ректорат ТДМУ
імені І.Я. Горбачевського**

фесійні, але й прості людські якості – скромність, чесність, порядність, доброзичливість, доступність у спілкуванні. Це особистість з добрим гарячим серцем мудрої людини, допитливий дослідник, генератор нових прогресивних ідей, що не зупиняється в пошуках нового та незвіданого. Це особистість зі стійкими переконаннями, зі своєю точкою зору, що не змінюється залежно від кон'юнктури. В складних ситуаціях вона завжди поруч з колегами, на її плече завжди можна опертися. З таким професіоналом, що постійно вдосконалюється, нагромаджуючи знання та досвід, якою є Уляна Михайлівна, надійно разом працювати. Співробітники та пацієнти поважають її за ерудованість, цілеспрямованість, мудрість, чесність, принциповість і порядність у поєднанні з величезною любов'ю до людей та відданістю своїй справі.

Уляно Михайлівно, Ваші колеги кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією вітають Вас з вагомим ювілеєм. Нехай множаться Ваші сили, розквітає Ваша краса, зростають Ваші можливості в реалізації задумів! Нехай здоровими та щасливими ростуть Ваші діти! Успіхів Вам у нелегкій та благородній місії збереження здоров'я дітей! Творчих злетів та звичайного жіночого щастя!

мо Вас за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових обов'язків.

Ваші порядність, працелю-

любність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування.

Бажаємо Вам, вельмишановна Галино Григорівно, доброго здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя і затишку, довгих років радісного й щасливого життя.

Нехай не згасає молодість душі, бадьорий настрій, невичерпний оптимізм, щедро колоситься Ваша життєва нива!

Хай обминають Вас тривоги,

Хай Бог дасть щастя на путі,

Хай світла, радісна дорога

Щасливо стелиться в житті!

**Ректорат ТДМУ
імені І.Я. Горбачевського**

ЧУДОВИЙ ВИКЛАДАЧ, ЖИТТЕРАДІСНА ЛЮДИНА

Прекрасну дату свого життя відзначила чудова людина, прекрасний викладач і фахівець своєї справи – асистент кафедри мікробіології, вірусології та імунології Валентина Пилипівна Борак.

Молоденьким дівчатком з Костополя Рівненської області переступила вона поріг нашого університету 1970 року й відтоді ме-

викладач, що поєднав у собі теоретичну базу з морфології та фізіології мікроорганізмів і практичні аспекти діагностики, лікування та профілактики інфекційних хвороб, що дуже подобається студентам, добре проводить виховну роботу серед студентів, акцентує увагу на патріотично-національне виховання молоді, формування моральних якостей майбутніх лікарів і фармацевтів. Маючи великий професійний та життєвий досвід, Валентина Пилипівна під час практичних занять наводить багато клінічних випадків, наближаючи таким чином, здавалося б, теоретичну дисципліну – мікробіологію, до практики.

Від щирого серця прийміть вітання з нагоди Вашого ювілею!

Сьогодні день щасливий,

Сьогодні Ваше свято,

І ми всім колективом

Вас хочемо вітати.

І побажати успіхів,

Уміння, сил, наснаги,

Впевненості, рішучості

І душевної рівноваги.

За Вашу порядність, невтомність,

За Ваші труди і старання,

Прийміть від нас сьогодні

Ці щирі побажання.

Дай Вам Боже днів щасливих,

Дай добра, здоров'я, сили,

Дай любові, злагоди і втіхи,

Змоги дай життя радіти

І ділитись словом щирим,

Теплим, радісним, красивим

З повагою колектив кафедри мікробіології, вірусології та імунології

дицина та педагогіка запанували у її серці. Закінчивши ВНЗ, Валентина Пилипівна вирішила присвятити себе науці й вступила до клінічної ординатури на базі кафедри інфекційних хвороб, захистила дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата медичних наук і залишилася викладати інфекційні хвороби.

2011 року кафедра мікробіології, вірусології та імунології залучила до своїх лав досвідченого з клінічної та педагогічної точки зору викладача – Валентину Пилипівну. Вона є доброзичливою, товариською та життєрадісною людиною, вона чудовий

6 лютого відзначає ювілейний день народження ветеран ТДМУ Валентина Семенівна ІЗАЙ.

Вельмишановна Валентино Семенівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження.

У стінах університету Ви успішно пройшли понад 38-літній трудовий шлях лаборанта кафедри патологічної анатомії, виконували одну з найважливіших ділянок роботи – організаційного забезпечення навчального процесу, проведення висококваліфікованих наукових досліджень.

Глибоко поважаємо й шануємо Вас за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових обов'язків.

Ваші порядність, працелюбність,

уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування.

Бажаємо Вам,

вельмишановна

Валентино Семенівно, доброго

здоров'я, людського

тепла, душевного

спокою, родинного

благополуччя та затишку,

щасливого довголіття.

Нехай не згасає

молодість душі,

бадьорий настрій,

невичерпний оптимізм,

щедро колоситься

Ваша життєва нива!

Хай стелиться життя

розмаєм

І хилить щастя

повен цвіт,

Ми від душі бажаємо

Здоров'я міцного і многа літ!

Ректорат ТДМУ

імені І.Я. Горбачевського

НИНІШНІЙ РІК – РІК АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УКРАЇНІ

Нині важко уявити студента/громадянина нашої держави, який не чув про інтеграцію української освіти в європейський простір та реформування навчального процесу у вишах України, налагодження вітчизняними ВНЗ співпраці з європейськими навчальними закладами в сфері навчання та науки, студентські міжнародні обміни, міжнародні гранти, можливість здобуття вищої та другої вищої освіти й навчання за магістерськими програмами за кордоном.

Розвиток нашої держави в економічній, соціальній та культурній сферах неможливий без її інтеграції у світовий простір, водночас, інтеграція неможлива без якісної мовної підготовки всіх українців.

Нині мовна проблематика є окремим пріоритетним напрямком діяльності ЄС, що має офіційну назву «EU Language Policy» («Мовна політика ЄС»). EU Language Learning Policies (політика у сфері навчання іноземним мовам ЄС), спрямована на популяризацію ідеї багатомовності та водночас ідеї вивчення іноземних мов. Щорічно 26 вересня відзначають Європейський день мов (European day of Languages). Пропонують студентам міжнародні гранти у

рамках програми Erasmus Mundus (це програма співпраці та мобільності у сфері вищої освіти, яку фінансує Європейська Комісія, спрямована на підвищення якості європейської вищої освіти та сприяння міжкультурному розумінню через співпрацю з країнами, що не входять до Європейського Союзу) та різноманітні освітні програми (COMETT, ERASMUS, LINGUA, TEMPUS, LEONARDO DA VINCI, YOUTH FOR EUROPE, SOCRATES, COMENIUS, Lifelong Learning Programme (2007-2013 pp.), ERASMUS + 2014–2020, яка поєднує програми LLP, Erasmus Mundus, Tempus and Youth in Action, the Sport actions, яку проводить і фінансує Європейська Комісія) тощо. Також успішно функціонує надзвичайно потужний мовний портал «Європа» (<http://europa.eu/languages/en/home>), що сприяє вивченню іноземних мов, зокрема англійської. Проте, незважаючи на все вище перелічене, Україна є відокремленою від ЄС мовним бар'єром. На відміну від європейських країн, рівень володіння хоча б однією офіційною мовою ЄС громадянами України, зокрема молоддю, є порівняно низьким, що перешкоджає залученню нашої держави до європейського комунікативного простору, її євроінтеграційним прагненням і конкурентоспроможності українського фахівця на світовому ринку праці.

Потрібно зважати й на такий факт: чим більше країн вступає

до ЄС, тим більше зростає лінгвістичне розмаїття мов на його теренах, що підвищує роль англійської мови, як мови міжнародного спілкування (так історично склалося), поза межами континентальної Європи. Таким чином, зв'язок між лінгвістичною різноманітністю та європейською інтеграцією робить тепер мовне питання для нашої держави ще більш актуальним.

15 листопада 2015 року вийшов Указ Президента України «Про оголошення 2016 року Роком англійської мови в Україні», який пропонує «розробити і затвердити комплекс заходів на 2016 та наступні роки, спрямованих на активізацію вивчення громадянами англійської мови з метою створення для них можливостей її використання у сферах освіти, науки, культури, економіки та інших сферах».

Підписання Указу є першим кроком у нормативно-правовій сфері щодо подолання мовного бар'єру громадянами України, адже головними перепонами конкурентоспроможності більшості українських випускників ВНЗ є незнання англійської мови й відсутність навичок комунікації. Саме розвиток комунікативних умінь, здатність до швидкої адаптації в умовах іншомовного середовища, ознайомлення із сучасною міжнародною літературою та науковими працями зі свого фаху є пріоритетним на світовому ринку праці.

Проте, на жаль, серед більшості випускників ВНЗ загальнопоширеною є думка про те, що достатньо володіти на високому рівні лише фаховими дисциплінами, хоча для професійного становлення майбутнього фахівця у всіх вишах України разом із згаданими дисциплінами викладають іноземну мову за професійним спрямуванням.

Іноземна мова за професійним спрямуванням у медичних вишах України поєднує в собі лексику, орфографію, пунктуацію й граматику класичної англійської мови та медичної англійської мови, що зумовлює складність її вивчення. Також курс тісно пов'язаний з клінічними дисциплінами та дисциплінами загально-медичного циклу, адже професійна компетентність медичного фахівця — це не лише загальний догляд за хворими з основами маніпуляційної техніки, але й знання іноземної мови, зокрема, міжнародної мови науки — англійської. Якщо фахівці-медики не знають її, то вони просто відрізані від наукового світу. Потрібно зазначити, що всі новітні й передові відкриття світового значення публікуються саме в англійськомовних журналах та газетах і лише згодом перекладаються іншими мовами світу. Також більшість наукових праць (анотації до наукових статей в Україні публікуються англійською мовою), навчальних матеріалів видається або перекладається англійською. Отже, знання англійської мови лікарем

не лише розкриває доступ до цікавої інформації у медичних наукових публікаціях, журналах, книгах, медичних сайтах, дозволяє спілкуватися з носіями мови, брати участь у міжнародних програмах і проектах професійного навчання, відвідувати міжнародні симпозиуми, конференції, семінари та форуми, стажуватися за кордоном, подорожувати у власне задоволення, розширюючи свій кругозір, а й постійно підвищувати свій професійний та культурний рівень, дає можливість вільно спілкуватися з іноземними колегами й працевластуватися, запозичувати передовий досвід, технології, найсучасніші методи діагностики та лікування, претендувати на високооплачувані вакансії у різних країнах та в Україні (українські випускники, на жаль, програють боротьбу за високі посади не лише за кордоном, а й у себе на батьківщині).

Загальновідомо, що посада, наприклад, головного лікаря вимагає постійного особистісного та професійного саморозвитку, неперервної освіти та самоосвіти, також публікацій у фахових виданнях і міжнародних наукових стажувань, участі у міжнародних наукових дослідженнях і конференціях.

Отож час — великий та справедливий суддя, все розставить на свої місця. У найближчому майбутньому кожен випускник матиме змогу дізнатися, наскільки конкурентоспроможним фахівцем на сучасному ринку праці є та яку роль при цьому відіграє знання англійської мови. Як кажуть, все у ваших руках!

Ольга КОЛОДНИЦЬКА,
викладач кафедри
іноземних мов ТДМУ,
кандидат педагогічних наук

ЛАТИНСЬКА МОВА – ЇЇ ВЕЛИКЕ ЗАХОПЛЕННЯ

Аліні Крашівській – вісімнадцять років. Вона студентка 2 курсу медичного факультету. Торік Аліна вперше взяла участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді з навчальної дисципліни «Латинська мова та медична термінологія», що відбулася у Львівському національному медичному університеті ім. Данила Галицького та повернулася звідти з грамотою, здобувши друге місце.

— У змаганні на краще знання латинської мови та медичної термінології взяли участь 28 студентів медичних і фармацевтичних факультетів з усіх медуніверситетів України. Звичайно, було велике бажання гідно представити альма-матер, тож дуже старанно готувалася до олімпіади під керівництвом доцента кафедри іноземних мов з медичною

термінологією Галини Богданівни Паласюк, — розповідає Аліна.

Загалом на олімпіаді було майже 60 питань. І досить складних. Зокрема, слід було продемонструвати знання анатомічної та клінічної термінології, вміння писати й перекладати рецепти, діагнози. Питання стосувалися й культурологічних аспектів викладання мови, яка є базою для осягнення медичної термінології.

— Трохи хвилювалася, бо конкуренція була висока, адже на олімпіаду приїхали кращі з країн, — згадує Аліна.

Аліна КРАШІВСЬКА

Латинська мова — її велике захоплення.

— Вона дуже гарна й одразу

мені сподобалася. Хоча спочатку здалося, що опанувати латину складно, тож, сказала собі, треба більше працювати. І я старалася. Вдячна Галині Богданівні Паласюк за цікаві лекції та отримані знання, за любов до латинської мови. Вогник цієї любові запалав і в моєму серці.

На другому курсі почалося вивчення нових дисциплін, але, за словами Аліни, латина їй подобається, як і раніше.

— Латинська мова є основним джерелом розвитку та поновлення медичної термінології. Це своєрідний фундамент медичної освіти. Роль латини в системі медосвіти можна висловити так: «In via est in medicina via sine lingua Latina», тобто «Непрохідний у медицині шлях без латинської мови». Цілком з цим погоджуюся. Знання латини допомагає мені у подальшому навчанні, — каже Аліна.

Це вже третя мова, якою володіє дівчина, бо англійську та французьку почала вивчати ще в школі.

— Я тернопільянка, закінчила ЗОШ № 18. Мови мені завжди легко давалися. Може тому, що були гарні вчителі, — мовить Аліна.

Як відомо, найпоширенішою світовою мовою нині є англійсь-

ка, але Аліна не погоджується з тими, хто називає латину мертвою мовою, бо нею більше не розмовляють.

— Вона, як і колись, вважається ключем для мов і культур багатьох країн, а медикам і юристам знати її просто необхідно.

З олімпіади у Львові, крім грамоти, Аліна привезла багато позитивних вражень.

— На другий день нашого перебування у Львові нам організували цікаву екскурсію містом. Показали площу Ринок, ратушу та інші визначні будівлі, розповіли їх історію, — зазначила студентка. — Я була у Львові ще маленькою, а нині він мене неабияк вразив. Це справді європейське місто, дуже романтичне, привітне, затишне.

Переможцям олімпіади її організатори подарували книги.

— Я отримала підручник «Профілактична медицина», який знадобиться мені в майбутньому при вивченні цієї дисципліни. Зимову сесію склала успішно. Отримую стипендію, — розповідає Аліна. — У вільний час люблю читати, подорожувати, пізнавати щось нове. Щоб розвиватися — треба рухатися, дивитися вперед, а не стояти на місці.

Лідія ХМІЛЯР

Творчість

КАТЕРИНА ГРУШОВСЬКА: «ПИШУ ВІРШІ ЗА ПОКЛИКОМ ДУШІ»

Лідія ХМІЛЯР

Катерина Грушовська, студентка 4 курсу медичного факультету, увійшла в трійку фіналістів престижного Всеукраїнського літературного конкурсу «Перо жар-птиці». Ця приємна новина й послужила приводом для розмови.

– Вітаю вас, Катю, з отриманою нагородою. Диплом та грошову премію Вам вручили особисто?

– Ні, я не була на церемонії вручення нагород учасникам-фіналістам, яка відбувалася в Києві. Довідалася, що поїсла третє місце, від організаторів конкурсу, які зателефонували мені 16 січня. Потім про це написали в пресі, в Інтернеті. Зізнаюся, була приємно здивована.

– Це вже не перша ваша творча перемога, чи не так? І в поезії ви не новачок. Друкувалися раніше?

– У журналі «Дніпро», на сторінках літературної антології мистецького фестивалю «І». Відколи стала студенткою першого курсу, відвідую Тернопільську літературну студію «Сім герц». Учасниця ІV літньої літературної школи в Карпатах. 2014 і 2015 року стала фіналістом фестивалю «Молода республіка поетів», який організовує Форум видавців у Львові, поетичного конкурсу Dictum від видавництва «Крок» (2013, 2014 роки),

Всеукраїнського фестивалю «Ватерлінія-2014». І ось тепер – «Перо жар-птиці».

– Розкажіть, як проходив конкурс.

– У ньому взяли участь автори з усіх регіонів України і відбувався він у три етапи. Загалом, як розповідали організатори, надійшло майже 500 поетичних творів. Для другого етапу журі відібрало до півсотні. Для третього – 15. За правилами, третій етап був тематичний: нам запропонували написати про мистецький твір. Я писала про картину, якою захоплююся. На ній – вокзал, перон і постать людини.

– Вам легко пишеться?

– Пишу зрідка. Довго виношую задум, розміркову, осмислюю... На злобу дня писати не можу. Що надихає? Насамперед люди, їхні історії. Буваючи в університетській лікарні, спілкуюся з пацієнтами. Багато з них розповідають мені про власне життя. Воно ж у більшості нелегке. Трапляється, зайдеш в палату до якогось старенького, щоб зібрати анамнез хвороби, а він тобі розкаже анамнез свого життя. Від цих невігданих історій щемить душа. І спонукає до творчості.

– Чи плануєте видати збірку своїх поезій?

– Наразі ні. Віршів, які, на мою думку, могли б увійти до збірки, не так багато, бо друкувати хочеться найкраще.

– Кажуть, дитячі спогади

найяскравіші. У вас вони пов'язані...

– ... з містечком Боярка. Тут я виросла, тут мешкають мої батьки. Вони лікарі. Мама – терапевт, батько – анестезіолог. Обоє свого часу закінчили ТДМУ, тож народилася я в Тернополі. І лише в трирічному віці переїхала з батьками на Київщину. Але до файного міста приїжджала щоліта – в гості до бабусі. Коли закінчила школу й настав час вибирати професію, завагалася: медицина чи журналістика? Вирішальну роль зіграв приклад батьків і я подала документи до ТДМУ. Хоча, скажу щиро, чи не до останнього дня вагалася: раптом шкодуватиму за літературою? Та з початком заняття в університеті збагнула: зробила правильний вибір. Медицина мене захопила. А поезія... Вона залишилася зі

мною. Навчання літературна творчість не перешкода, а, навпаки, підштовхує до самовдосконалення та розвитку.

1. чому ти тремтиш, Анно?

чому ти лягаєш в кургани
за тими,

хто рани твої порцелянові
єдиним лиш порухом порохом

посипає
і пахне стратами

і мостить для тебе постельку
з церати

щоб ти не змогла звестися,
подихати, на ноги стати

щоб кожен твій зойк
проростав сонетами чи

сонатами
стишених алебастрових трав

цей ранок тебе ковтав-не
ковтнув

надпив(надкусив)всотав
– покірність твоя висота

//..
я вкотре торкаюся кволих її

долонь
я чую весь плач, що прони-

зує смальту її гортані
її кров це вогонь, що

червоною ниткою вросте у
карміновий ранок

– чому ти тремтиш? я
вкотре запитую стиха

а вона посміхається
замість того, щоб дихати

2. доторкнувся мов вклав у
долоню зернятку рису

цей доторк нефритовим
листям в мені розрісся

наповнив і зменшився
зменшився стоншався

злуцився стерся у цятку
а скільки любовей вміщалося

в нім спочатку?

і скільки тепер
таких у мені померло
таких що зі мною сплелися
і я перетворююся в стебла
і я перетворююся в гілля і
віття і листя
(занадто багато втрат для
того щоб не молитися)

так тепло і солодко
терном і солодом
терпкістю сіллю смолою
золюю

(пташко зозуленько сердень-
ко золотко)

нащо ти так?
такт розтинає такт

//..
цей доторк – казав – стане

моїм натхненням
а натомість я проросла у

ньому густою темінню

3. в мене у грудях живе
мушля

під час шторму у ній я не
мушу кричати

хоч краплини морські
осідають на гратах реберних

сіплю
я молилася і просила

щоранку щоночі щопонеді-
лка і в день рівнодення

дай мені сили
я ж повітряний змії без

повітря
я нігті без пальців

я назва станції
без перону без місця й без

літер у назві
очі мої прозорі

очі мої про місяць і небо і
бісів цей всесвіт

мовчать
я не знаю де мій початок

ти мене прив'язав до себе
дротами залізними

я на поверсі сімдесятому як
мені звідси злізти

щоб не зникнути
я мозаїка із бурштину

заповзаю у мушлю
ховаюся

тону

Ювілей

12 лютого відзначатиме ювілейний день народження ветеран ТДМУ Людмила Андріївна ГУЛЯР.

Вельмишановна Людмилу Андріївно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження.

У стінах університету Ви успішно пройшли 43-літній трудовий шлях: спочатку діловода канцелярії, рахівника, а згодом бухгалтера одного з найважливіших підрозділів – бухгалтерії.

Глибоко поважаємо й шануємо Вас за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваші порядність, працелюбність,

уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування.

Бажаємо Вам, вельмишановна Людмилу Андріївно, доброго здоров'я, невичерпного життєвого оптимізму, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Нехай здоров'я, радість і достаток

Сипляться, немов вишневий цвіт,

Хай малює доля з буднів свято
І дарує Вам багато літ!

**Ректорат ТДМУ
імені І.Я. Горбачевського**

Відповіді на сканворд, вміщений у № 2, 2016 р.

1. Крушельницька. 2. Оболюя. 3. Яр. 4. Осаул. 5. Ори. 6. РГ. 7. Аркада. 8. Арик. 9. Орангутанг. 10. Лекало. 11. Роговцева. 12. На. 13. Акорд. 14. Табу. 15. Анна. 16. Об. 17. Боа. 18. Ма. 19. Кг. 20. Бокс. 21. Нота. 22. Сом. 23. Анка. 24. Ар. 25. Ерзац. 26. Ва. 27. Хата. 28. Красне. 29. Ех. 30. Данило. 31. Іглу. 32. Грива. 33. АТ. 34. Фа. 35. Цар. 36. Граф. 37. Бережани. 38. Сковорода. 39. Лакмус. 40. Го. 41. Лобановський. 42. Казуар. 43. Оранж. 44. АЗС. 45. Поло. 46. Укол. 47. Лото. 48. Сан. 49. Гра. 50. Волга. 51. Орт. 52. Льюнар. 53. Рак. 54. Бубка. 55. Ост. 56. Ой. 57. Ра. 58. Мак. 59. Аборт. 60. Кума. 61. Ом. 62. Око. 63. Ольга. 64. Школа. 65. Ля. 66. Як.

ОГОЛОШЕННЯ

ВІДДІЛ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ ТДМУ

ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

серед студентів 4-го та 5-го курсів медичного факультету на проходження виробничої практики у Республіці Польща, м. Вроцлав.

Обов'язковою умовою участі в конкурсі є наявність сертифіката володіння англійською мовою.

Конкурс провести за такими критеріями:

– успішне навчання (довідка з деканату про середній бал успішності за всі роки навчання, не нижче 8) – 30 балів;

– знання англійської мови, підтверджено сертифікатом: I рівень – 30 балів, II рівень – 20 балів, III рівень – 5 балів;

– володіння польською мовою (за результатами співбесіди): I рівень – 30 балів, II рівень – 20 балів, III рівень – 5 балів;

– участь у програмах «Студентська наука та профорієнтаційне навчання» (10 балів), «Студент – майбутній фахівець високого рівня кваліфікації» (20 балів);

– участь у програмах «Студентська наука та профорієнтаційне навчання» (10 балів), «Студент – майбутній фахівець високого рівня кваліфікації» (20 балів);

– призові місця у Всеукраїнських олімпіадах з галузей медицини – 20 балів;

– наявність друківаних наукових праць, де студент є одним з перших трьох співавторів – тези (по 2 бали за кожні тези), статті (по 7 балів за кожну статтю), патенти (по 10 балів за кожен патент);

– участь у громадській та культурній роботі університету – 5 балів;

– інше (літні школи – 5 балів; навчання та стажування за кордоном – 5 балів за кожен вид).

Заяву та пакет документів подавати на ім'я керівника відділу практики студентів, доц. В.Б. Фурдели до 26 лютого 2016 року. Відбір кандидатів здійснюватиме комісія за співбесідою з конкурсантами та наступним відкритим голосуванням.

ВІДДІЛ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ ТДМУ

ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

серед студентів 3-го та 4-го курсів фармацевтичного факультету на проходження виробничої практики у Республіці Польща, м. Вроцлав.

Конкурс провести за такими критеріями:

– успішне навчання (довідка з деканату про середній бал успішності за всі роки навчання, не нижче 8) – 30 балів;

– знання англійської мови, підтверджено сертифікатом: I рівень – 30 балів, II рівень – 20 балів, III рівень – 5 балів;

– володіння польською мовою (за результатами співбесіди): I рівень – 30 балів, II рівень – 20 балів, III рівень – 5 балів;

– участь у програмах «Студентська наука та профорієнтаційне навчання» (10 балів), «Студент – майбутній фахівець високого рівня кваліфікації» (20 балів);

– участь у програмах «Студентська наука та профорієнтаційне навчання» (10 балів), «Студент – майбутній фахівець високого рівня кваліфікації» (20 балів);

– знання англійської мови, підтверджено сертифікатом: I рівень – 30 балів, II рівень – 20 балів, III рівень – 5 балів;

– володіння польською мовою (за результатами співбесіди): I рівень – 30 балів, II рівень – 20 балів, III рівень – 5 балів;

– участь у програмах «Студентська наука та профорієнтаційне навчання» (10 балів), «Студент – майбутній фахівець високого рівня кваліфікації» (20 балів);

– призові місця у Всеукраїнських олімпіадах з фармації – 20 балів;

– наявність друківаних наукових праць, де студент є одним з перших трьох співавторів – тези (по 2 бали за кожні тези), статті (по 7 балів за кожну статтю), патенти (по 10 балів за кожен патент);

– участь у громадській та культурній роботі університету – 5 балів;

– інше (літні школи – 5 балів; навчання та стажування за кордоном – 5 балів за кожен вид).

Заяву та пакет документів подавати на ім'я керівника відділу практики студентів, доц. В.Б. Фурдели до 26 лютого 2016 року. Відбір кандидатів здійснюватиме комісія за співбесідою з конкурсантами і наступним відкритим голосуванням.

Відділ виробничої практики студентів